

Manual de evaluare

Elaborat în cadrul proiectului Instruire și Consultanță pentru Dezvoltarea Continuă a Sectorului ÎPT în România RO2006/018-147.04.01.02.01.03.01

Cuprins

Secțiunea 1	Glosar de termeni	3
Secțiunea 2	Introducere	5
Secțiunea 3	Scopul evaluării	7
Secțiunea 4	Principiile evaluării curriculumului bazat pe competențe	8
Secțiunea 5	Calitatea evaluării	13
Secțiunea 6	Evaluarea diagnostică	16
Secțiunea 7	Evaluarea formativă pentru îmbunătățirea învățării	17
Secțiunea 8	Proceduri de evaluare în douăsprezece etape	21
Secțiunea 9	Instrumente de evaluare	28
	Evaluarea abilității cognitive prin răspunsuri selectate sau construite	28
	Evaluarea abilității cognitive prin răspunsuri extinse sau libere	31
	Evaluarea abilităților practice	39
Secțiunea 10	Evaluarea sumativă a modulului	45
Secțiunea 11	Practici necorespunzătoare în evaluare	47
Secțiunea 11	Bune practici în evaluare	49
Secțiunea 12	E-evaluare	51
	Bibliografie	52
Anexa 1	Exemplu de Profil Individual al Elevului	53
Anexa 2	Listă de verificare pentru evaluarea modulului	55
Anexa 3	Formular de finalizare a modulului pentru clasă	57
Anexa 4	Instrumente de evaluare – studii de caz	58
Anexa 5	Informații orientative privind rezultatele învățării în funcție de nivelul EQF*	96

Secțiunea 1 Glosar de termeni

Abilitate	Capacitatea de a face ceva în mod consecvent, încrezător și cu acuratețe.
Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Un sistem care definește cunoștințele, abilitățile și competențele personale și profesionale mai largi în conformitate cu 8 niveluri și le corelează cu calificările naționale existente în Europa. www.ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/presentation_eqf_en.pdf
Calificare	Un rezultat formal al unui proces de evaluare și validare obținut atunci când un organism competent stabilește că o persoană a atins rezultatele învățării în conformitate cu standarde date.
Competență	Capacitatea de a utiliza cunoștințe, abilități și aptitudini personale, sociale și/sau metodologice, în situații de muncă sau de studiu și în dezvoltarea personală și profesională. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă în termeni de responsabilitate și autonomie.
Competențe cheie	Reprezintă un set transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care are nevoie fiecare persoană pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziune și ocuparea unui loc de muncă și care ar trebui să funcționeze ca bază a învățării ulterioare, parte a învățării pe tot parcursul vieții (EQF).
Continuarea învățământului și formării profesionale	Procesul prin care o persoană poate să-și dezvolte abilitățile de muncă pe parcursul întregii vieți și nu numai în timpul școlii și imediat după absolvirea acesteia.
Criterii de performanță	Descrieri calitative sau cantitative privind ce trebuie să fie elevul capabil să facă, permițând o efectuarea unei aprecieri obiective indicând dacă elevul a dobândit sau nu un <i>rezultat al învățării</i> .
Curriculum	Un document ce descrie modulele ce vor fi predate pentru o <i>calificare</i> , incluzând modul de furnizare a acestora.
Evaluare	Este aprecierea dovezilor prezentate de elevi și procesul de luare a deciziilor privind măsura în care dovezile elevului întrunesc criteriile de evaluare pentru o calificare sau o unitate și demonstrează competența elevului. Evaluarea pe bază de criterii poate fi formativă și sumativă. Pe parcursul evaluării formative, evaluatorul stabilește și oferă feedback privind numărul criteriilor care au fost întrunite și ce mai trebuie făcut. Evaluarea sumativă intervine după finalizarea unui modul.
Învățare activă	Medii de învățare care permit „elevilor să vorbească și să asculte, să citească, să scrie și să reflecteze pe măsură ce abordează conținutul cursului prin exerciții de rezolvare de probleme, grupuri mici informale, simulări, studii de caz, joc de rol și alte activități – toate solicitând elevilor să aplice ceea ce învață” (Meyers și Jones -1993)

Învățarea pe tot parcursul vieții	Toate activitățile de învățare întreprinse în decursul vieții în vederea îmbunătățirii cunoștințelor, abilităților/competențelor și/sau a calificărilor din motive personale, sociale și/sau profesionale.
Portofoliu	În cadrul evaluării bazate pe criterii, acesta reprezintă o colecție de dovezi, inclusiv evidențe privind evaluarea formativă și sumativă, care conțin trimiteri la standarde, de obicei luând forma unui dosar, prin care elevul susține deținerea competenței.
Rezultate ale învățării	Setul de cunoștințe, abilități și/sau competențe pe care o persoană le-a dobândit într-un interval de timp și/sau este capabilă să le demonstreze după finalizarea unui proces de învățare.

Secțiunea 2: Introducere

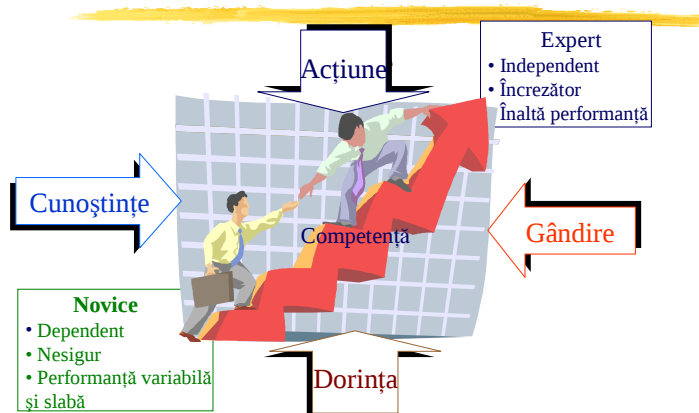
Acest manual este scris pentru învățământul vocațional inițial, continuând cu cel vocațional propriu-zis, învățământul superior, indiferent de faptul că evaluarea are loc într-o instituție de învățământ sau la locul de muncă. Manualul este conceput pentru a ajuta profesorii, mentorii, formatorii, partenerii social și oferă orientări pentru:

- Alegerea celei mai eficiente metode de evaluare pentru un anumit mod de învățare,
- Concentrarea asupra unei evaluări valide și cu impact în procesul de învățare,
- Aplicarea evaluării într-un mod adecvat pentru toți cei care învață,
- Înregistrarea rezultatelor ca dovadă pentru un audit de calitate.

Cealaltă funcție a manualului este de a informa inspectoratul asupra a unei bune aplicări a evaluării în VET, la standardele celor mai recente recomandări ale UE.

Mulți cred că metoda evaluării este cea care dictează / primează în procesul de învățământ, mult mai mult decât curriculum-ul în sine. Evaluarea influențează modul în care cei care învață își petrec timpul. În acest timp ei își dezvoltă cunoștințele teoretice separate de cele practice sau cele două merg împreună, alături de evaluarea prin activități preponderant practice? Și alegerea metodelor de evaluare de către profesori dictează menirea și eficiența învățării; în același timp, are mult de-a face cu motivarea celui care învață și succesul său final.

Un model practic de învățare

Knud Illeris definește învățarea ca pe¹:

- Rezultatele învățării, adică ce anume a fost învățat
- Procesele mentale utilizate de fiecare în timpul învățării
- Interacțiunile între persoane și mediul acestora

¹ Knud Illeris (2003). *Three Dimensions of Learning (Trei dimensiuni ale învățării)*

Frank Coffield² a extins această definiție:

Învățarea se referă numai la schimbări semnificative în capacitate, înțelegere, practici, atitudini și valori ce intervin la persoane, grupuri, organizații sau societate. Două clarificări: exclude: dobândirea de informații factice atunci când nu contribuie la astfel de schimbări și învățarea imorală, de exemplu când deținuții învață unii de la alții cum să-și extindă repertoriul de activități ilegale.

Evaluarea implică generarea și colectarea dovezilor privind achizițiile unui elev și aprecierea acelor dovezi în conformitate cu standardele definite. Concentrându-se asupra aspectelor mai largi ale învățării, o persoană poate deveni un *expert* competent într-o anumită arie ocupațională și funcționa ca membru activ al unei întreprinderi economice, după cum este ilustrat mai jos.

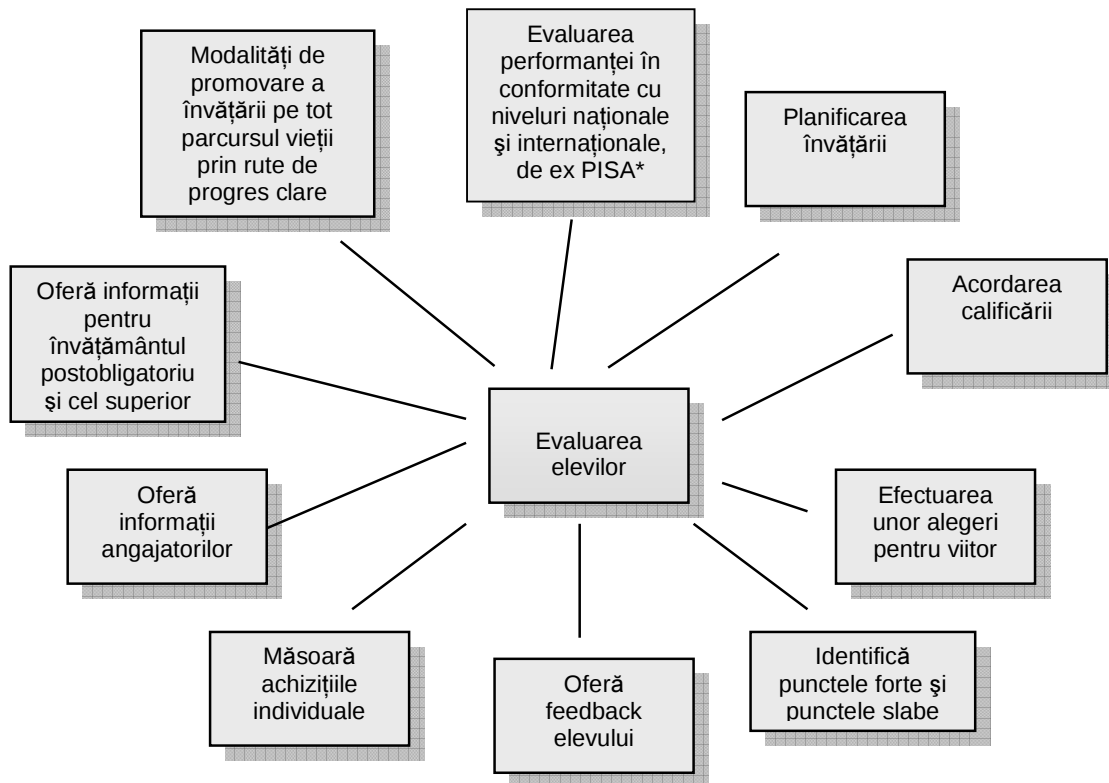
Prezentul manual utilizează definiția lui Coffield privind învățarea pentru a discuta scopul, principiile și calitatea evaluării în cadrul secțiunilor 3, 4 și 5. În secțiunile 6 și 7 sunt descrise tipurile de evaluare diagnostică și formativă și se oferă exemple de bune practici.

Principalul corp de text, secțiunea 8, descrie etapele centrale ale procedurii de evaluare, într-un format ușor de urmărit. Secțiunea 9 constă într-un tabel ce prezintă cele mai utile instrumente de evaluare, oferind detalii despre utilizarea, avantajele, limitările și caracteristicile constitutive ale acestora, împreună cu exemple din curriculumul ÎPT. Secțiunea 10 informează profesorul cum să înregistreze și să verifice detaliile evaluării unui modul pentru a satisface sistemele naționale de calitate. Secțiunile finale - 11 și 12, oferă indicii privind bunele practici în evaluare și e-learning.

² Frank Coffield (2008) *Just suppose teaching and learning became the first priority* (Să presupunem că predarea și învățarea devin prioritatea numărul unu)

Secțiunea 3: Scopul evaluării

Evaluarea poate fi realizată în scopuri diferite, precum cele ilustrate mai jos.

Unele dintre aceste scopuri ilustrează utilizarea evaluării pentru progresul individual, pe când altele indică rezultatele evaluării utilizate de organizații externe. Elevii utilizează rezultatele evaluării în luarea unor decizii privind învățarea viitoare sau selectarea unor trasee profesionale.

Ne preocupă evaluarea eficace a învățării, însă ținta noastră este să ne asigurăm că procesul de predare-învățare asigură realizarea curriculumului corespunzător calificării. Calificările oferă o modalitate de a promova învățarea pe tot parcursul vieții prin rute clare de progres.

Utilizarea cea mai importantă a evaluării este în vederea acordării calificărilor formale – evaluarea învățării în conformitate cu standardele naționale de pregătire profesională validate de comitetele sectoriale. Calificările sunt înregistrate la Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților. Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul este însărcinată cu asigurarea calității ofertei de calificări prin proceduri de autoevaluare la nivelul școlii care sunt monitorizate de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și de inspectoratele școlare.

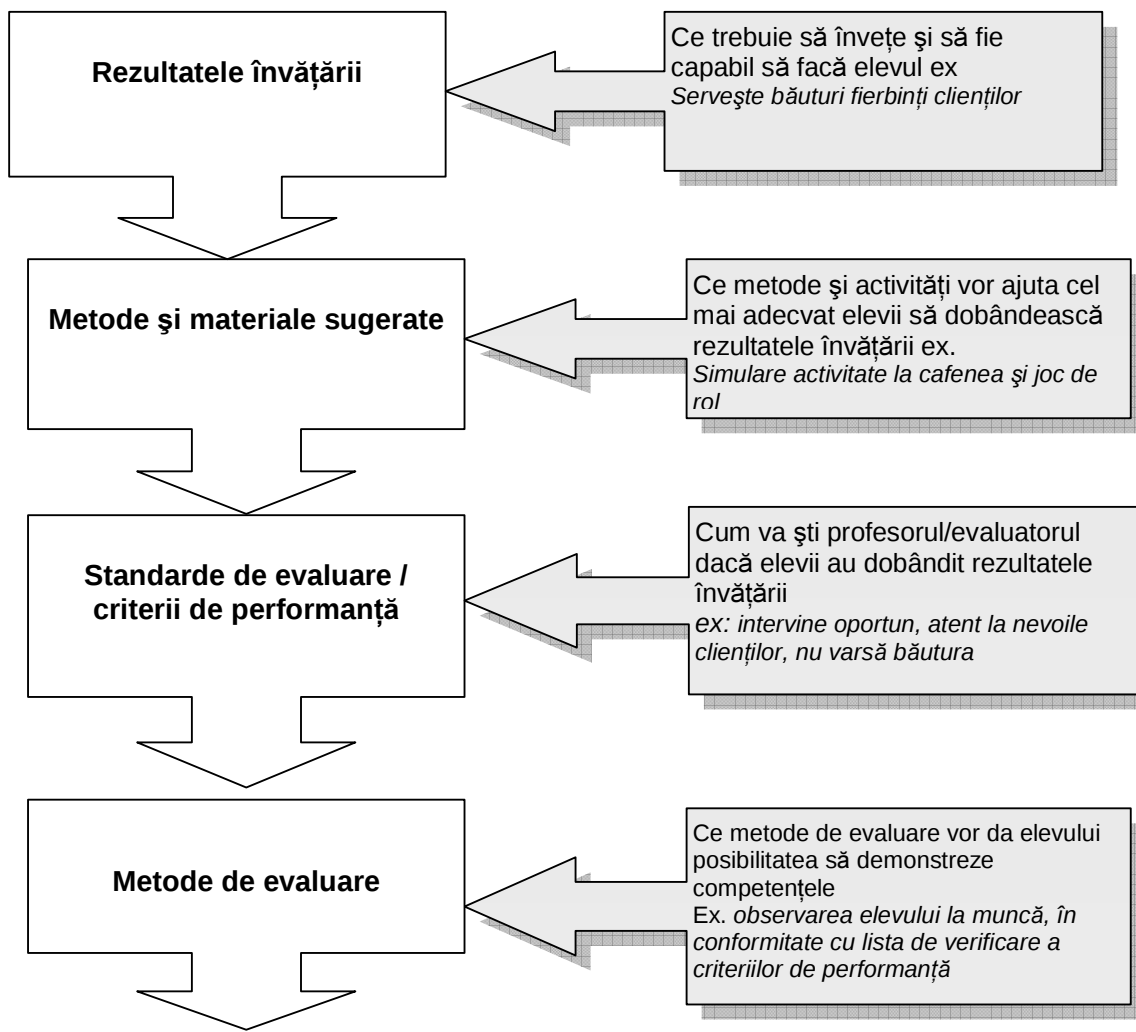
* PISA este un program inițiat de OECD, o evaluare standardizată internațional, proiectată împreună de către țările participante. PISA acoperă trei domenii principale: citire/lectură; matematică; științe. În urma procesării și interpretării rezultatelor din testarea principală, se realizează un profil de bază al cunoștințelor și deprinderilor elevilor testați.

Secțiunea 4: Principiile evaluării curriculumului bazat pe competențe

Curriculumul bazat pe competențe:

- Se concentrează asupra procesului de învățare, mai curând decât asupra celui de predare
- Definește ce trebuie să dobândească elevii în termeni de cunoștințe, abilități și competențe, pentru a li se conferi o calificare.
- Definește competențele sau rezultatele învățării care trebuie dobândite în termeni de criterii de performanță clar exprimate, ușor de utilizat în vederea evaluării elevilor. Aceasta este cunoscută ca evaluare bazată pe criterii.
- Ia în considerare principiile comune de formare profesională ale UE: Cadrul European al Calificărilor (EQF) și competențele cheie asociate acestuia, pentru învățarea pe tot parcursul vieții

Curriculumul oferă profesorului următoarele informații:

Evaluarea bazată pe criterii

În acest sistem, elevul este evaluat individual, în conformitate cu criterii de performanță prestabilite. Pentru a dobândi un rezultat al învățării, elevul trebuie să satisfacă toate criteriile de performanță pentru rezultatul învățării. Gama de abilități naturale ale elevilor poate fi luată în considerare, pentru că progresul nu este determinat de factorul timp. Evaluarea ar trebui să aibă următoarele atribute:

- Are la bază un proces (observarea performanței de-a lungul unor perioade mai lungi, mai curând decât numai a produsului final);
- Axată asupra individului (pentru a oferi feedback);
- Determinată și notată intern (pentru flexibilitate și pentru a informa procesele de evaluare);
- Verificată de o terță parte – ideal, externă organizației evaluatorilor (din motive de standardizare și AC).

Rezultatele învățării

Cadrul European al Calificărilor (EQF) descrie rezultatul învățării în termeni de:

- **Cunoștințe** - teoretice și/sau faptice
- **Abilități** cognitive (utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) și practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea metodelor, materialelor, uneltelor și instrumentelor)
- **Competența**³ este descrisă în termenii responsabilității și autonomiei unei persoane.

Trebuie evaluate toate componentele unui rezultat al învățării, nu numai cunoștințele!

Cunoștințele au valoare în măsura în care susțin dezvoltarea unor **deprinderi** de realizare a unor obiecte sau pentru modelarea lor, de obținerea unor produse sau oferirea unor servicii, de găsirea și implementarea unor soluții pentru rezolvarea unor situații problematice. Mobilizarea, dorința de a acționa și de a finaliza în termenii calitativi proiectați, acțiunea în sine este susținută de **competențe** care reflectă printre altele, conștiința și poziționarea culturală, participarea activă și responsabilă la viața socială, reflecție asupra vieții personale și evoluției în carieră, spirit de inițiativă, dorința de a învăța, capacitatea de a utiliza *autonom* și *responsabil* cunoștințele și deprinderile.

Evaluarea orientată mai degrabă pe informații memorate nu are valoare în învățare și dezvoltare personală a elevilor, așa cum nu are efect nici contabilizarea evaluărilor și notelor fără legătură cu ritmul dobândirii competențelor.

Este mai important ca evaluarea să dea un feed-back elevilor și să sprijine dezvoltarea unui plan individual de învățare decât să fie utilizată pentru a stabili ierarhii.

³ EQF utilizează cuvântul *competență* la singular pentru a descrie abilități atitudinale. Competențele include abilități, cunoștințe, precum și atitudini.

Este mai important ca evaluarea să constate rezultatele învățării, să confirme dezvoltarea proceselor mentale asociate învățării precum și a interacțiunilor corespunzătoare între persoane și mediul acestora.

Abilitatea cognitivă

Abilitatea cognitivă, utilizarea gândirii logice, intuitive și creative, nu poate fi evaluată prin memorarea unor elemente factice. Trebuie elaborate și realizate activități de învățare prin intermediul cărora elevii își dezvoltă și practică abilitățile cognitive. Cu cât este mai înalt nivelul calificării, cu atât i se va cere elevului să rezolve probleme mai complexe și mai abstracte. Evaluarea sumativă ar trebui să promoveze cel puțin *unul* dintre următoarele elemente:

- Rezolvarea problemelor practice – ex. *Un fermier trebuie să își ducă recolta de prune la piața locală de vânzare cu ridicata din Ploiești. Căutați 3 opțiuni de transport și alegeți una dintre ele ținând cont de timpul necesar pentru a ajunge la piață, siguranță, condițiile de călătorie, cantitatea implicată și costuri.* Nu toate problemele practice trebuie să implice realizarea unui obiect sau produs. Supravegherea ambalării unei navete de prune nu constituie o activitate suficient de solicitantă pentru elevii de nivel 3. Poate nu este practic posibil accesul la ambalarea fructelor în timpul anului școlar. Evaluarea poate implica cercetare privind aspectele din viața reală ale domeniului respectiv.
- Luarea deciziilor – ex. *Decideți care sunt principalele 5 atracții ale orașului dumneavoastră pentru o vacanță de familie și ilustrați-le printr-un poster A3.* Această activitate este mai motivantă pentru elev decât memorarea celor 10 atracții ale unui anumit oraș.
- Gândirea critică – ex. *Studiați diferitele exemple de etichete pentru cutiile de lapte și decideți care este legală.* Această evaluare este propusă ca o provocare și este mai interesantă pentru elev decât enumerarea celor zece parametri care trebuie incluși pe eticheta unui produs alimentar.
- Rezolvarea unei probleme teoretice – ex. *Știind că voltajul este de 3V și curentul 2A, care este rezistența circuitului?*
- Gândirea creativă – ex. *Elaborați o prezentare PowerPoint pentru a explica în mod clar "teoria și aplicarea legii lui Ohm".*
- Gândirea intuitivă – ex. *Urați bun venit unui oaspete și luați-i umbrela fără a vi se solicita acest lucru.*

Responsabilitate și autonomie

Elevii cursurilor de nivelurile 2 și 3 de calificare sunt tineri adulți și este important să îi tratați ca atare. Aceștia nu mai sunt copii și li s-a conferit o autonomie și o responsabilitate sporite pentru a le da posibilitatea de a funcționa la nivelurile solicitate de EQF. Tradițional, în România, *competențelor* li s-a acordat o mai mică atenție în cadrul evaluării. Această situație trebuie să se schimbe pentru a asigura compatibilitatea cu alte calificări europene.

Nivelurile EQF

EQF definește complexitatea rezultatelor învățării care trebuie evaluate în conformitate cu niveluri comune. Tabelul de mai jos ilustrează modul în care rezultatul învățării „rezolvarea unei erori a imprimantei” poate crește în complexitate de la nivelul 1 la nivelul 3+.

Nivel I EQF	Nivel ÎPT	Definirea abilităților cf. EQF	Definirea competențelor cf. EQF	Exemplu (abilitate cu literă normală, competența evidențiată în caractere cursive)
2	1	Abilități cognitive și practice de bază, necesare pentru utilizarea informațiilor relevante în scopul executării sarcinilor și rezolvării problemelor de rutină prin utilizarea unor reguli și instrumente simple	Munca sau studiul sub supraveghere, cu un anumit grad de autonomie	Alimentează tăvița de hârtie și/sau schimbă cartușul de toner utilizând diagrama cu instrucțiuni simple a imprimantei și <i>solicită ajutorul supraveghetorului dacă încă există o problemă</i>
3	2	O gamă de abilități cognitive și practice necesare pentru executarea sarcinilor și rezolvarea problemelor prin selectarea și aplicarea de metode, instrumente, materiale și informații de bază	Asumarea responsabilității pentru executarea sarcinilor într-un domeniu de muncă sau de studiu; adaptarea propriului comportament la circumstanțe pentru rezolvarea problemelor	Citește diagrama de depanare a imprimantei și rezolvă problema blocării hârtiei în imprimantă, care poate fi rezolvată cu ușurință, utilizând un set de bază de instrumente și materiale. <i>Informați supraveghetorul când ați terminat sarcina de lucru și înregistrați eroarea</i>
4	3	O gamă de abilități cognitive și practice necesare pentru găsirea de soluții la probleme specifice, într-un domeniu de muncă sau de studiu	Auto-gestionare cu ajutorul unor indicații în general previzibile în cadrul situațiilor de muncă sau de studiu, dar care se pot schimba. Supravegherea activității de rutină a altor persoane, preluând o anumită responsabilitate pentru evaluarea și îmbunătățirea activităților de muncă sau de studiu.	Citiți manualul imprimantei și rezolvați problema hârtiei blocate. <i>Faceți supraveghetorului o sugestie privind îmbunătățirea programului de întreținere a imprimantei pentru a evita erorii repetarea în viitor. Reflectați la modul în care ați fi putut îmbunătăți tehnica de depanare.</i>
5	3+	O gamă amplă de abilități cognitive și practice necesare pentru conceperea de soluții creative la probleme abstracte	Gestionare și supraveghere în situații de muncă sau de studiu, în care schimbările sunt imprevizibile Revizuirea și dezvoltarea	Rezolvați o eroare a imprimantei utilizând o gamă de abilități din domeniul mecatronicii. <i>Utilizați-vă experiența pentru: (i) a reflecta la noile abilități</i>

			performanțelor proprii și ale altora	<i>dobândite (ii) a forma un tehnician de nivelul 3 pentru a repara eroarea în viitor</i>
--	--	--	--------------------------------------	---

Pentru că, proba de evaluare nu poate să fie decât în concordanță cu nivelul de calificare pentru care este proiectată, trebuie să se acorde o atenție sporită corelării nivelului de calificare cu cerințele probei de evaluare.

Secțiunea 5: Calitatea evaluării

Unul dintre cei mai importanți factori care contribuie la încrederea publicului în sistemul de învățământ este calitatea evaluării. Procesul de evaluare trebuie să fie atât riguros, cât și corect. Pentru a trezi încredere, evaluarea trebuie să fie: validă, credibilă, practică, corectă și utilă. Indiferent că este aplicată prin intermediul examenelor scrise, întrebărilor orale, testelor practice, testelor online pe calculator, sau al oricăror altor mijloace, principiile rămân aceleași.

Relația dintre validitate și credibilitate

Validitatea și credibilitatea sunt interdependente. O evaluare care produce rezultate inconsecvente nu poate furniza informații valide privind achizițiile unui elev. Pe de altă parte, rezultatele cu un grad înalt de consecvență nu indică în mod necesar o validitate sporită,

deoarece testul poate fi inadecvat pentru competența evaluată. De exemplu, rezultatele unui test de matematică implicând calcule de rutină poate avea un nivel înalt de validitate pentru indicarea abilităților de calcul aritmetic, însă un nivel redus de validitate pentru indicarea abilităților de rezolvare de probleme.

Forma de evaluare	Validitate	Credibilitate
Test obiectiv	<i>Medie</i>	<i>Înaltă</i>
Răspuns structurat	<i>Medie</i>	<i>Medie</i>
Proiect	<i>Înaltă</i>	<i>Medie</i>
Temă de lucru	<i>Înaltă</i>	<i>Medie</i>
Test practic	<i>Înaltă</i>	<i>Medie</i>

Motivele principale
slabă a rezultatelor evaluării sunt:

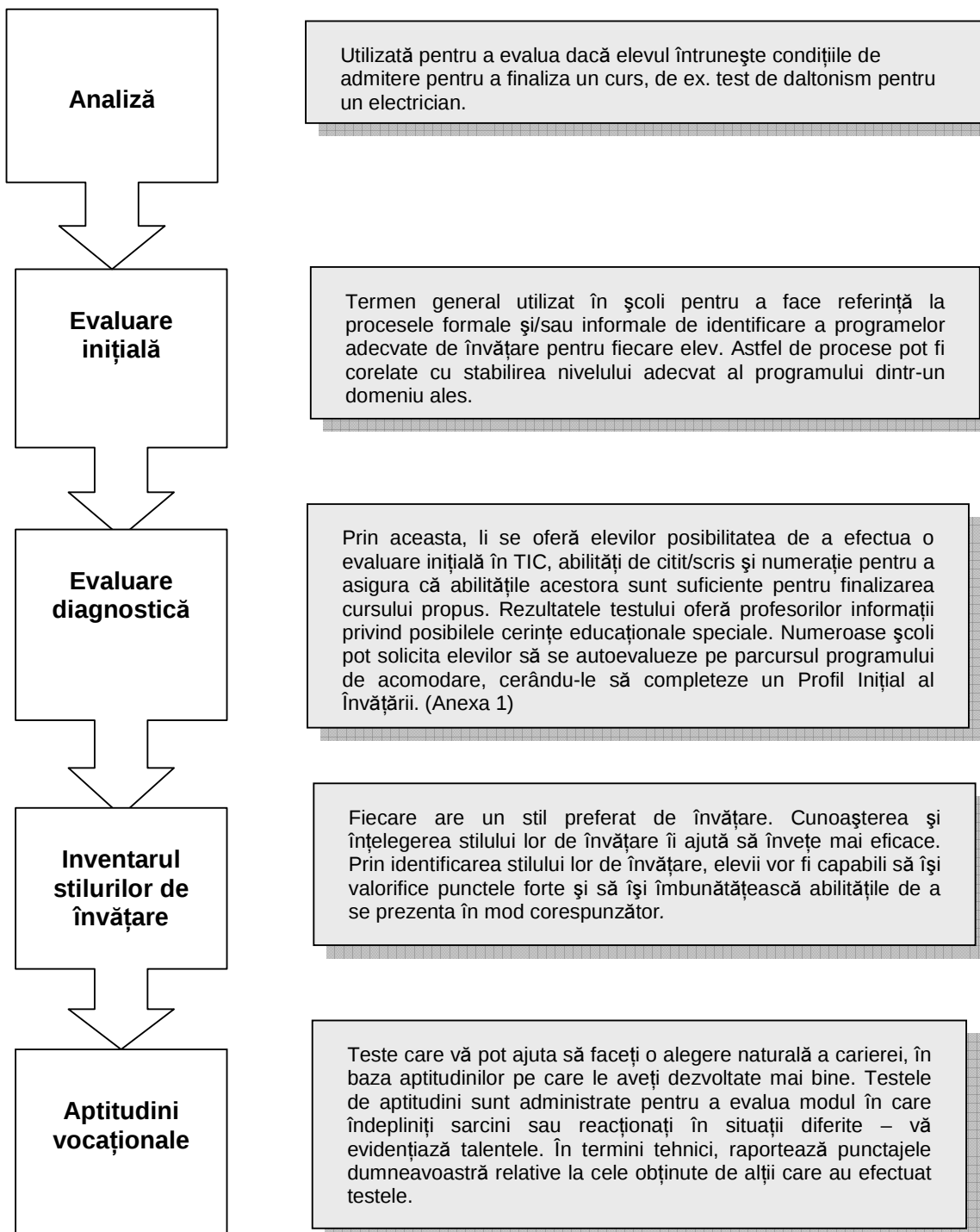
pentru calitatea

- Insuficienta testare a abilităților cheie și a celor practice față de cele teoretice
- Varietatea scăzută a instrumentelor de evaluare
- Instrucțiuni insuficiente pentru testele practice pentru nivelul de debut în calificare
- Instrucțiuni prea numeroase pentru nivelurile ridicate de calificare, ducând la un tutoriat excesiv
- Număr insuficient de elemente de testare
- Instrucțiuni/cerințe neclare în prezentarea sarcinii
- Sarcinile nu oferă suficientă autonomie și responsabilitate
- Întrebări ambigue și formulate neclar.

Secțiunea 9 vă oferă detalii privind diferitele tipuri de instrumente de evaluare.

Secțiunea 6: Evaluarea diagnostică

Evaluarea diagnostică este utilizată pentru identificarea nevoilor, abilităților, intereselor, preferințelor și a achizițiilor anterioare ale elevului, astfel încât să se poată lua deciziile corespunzătoare și asigura sprijin individual, dacă este necesar.

Secțiunea 7: Evaluarea formativă pentru îmbunătățirea învățării

Importanța evaluării formative

Evaluarea formativă se desfășoară în mediul de învățare și oferă informații privind progresele elevului. Permite evaluatorilor și elevilor să identifice și să încerce să țină cont de orice aspecte care ar putea afecta procesul de învățare. Nu este înregistrată formal. Este utilizată ca un element complementar procesului de predare-învățare. Cercetările demonstrează că buna utilizare a evaluării formative la clasă poate îmbunătăți învățarea cu până la 33%⁴.

Rezultatele evaluării formative sunt utilizate pentru a stabili obiectivele învățării și a oferi feedback elevilor. Feedback-ul trebuie să fie întotdeauna direct și constructiv și trebuie să ofere elevilor informații privind etapele următoare de parcurs. Pentru a fi eficace, feedback-ul trebuie oferit cu promptitudine, astfel încât elevul să poată ține cont de acesta în procesul de învățare. Aceasta asigură motivarea, care reprezintă un element crucial în sprijinirea elevilor pentru a învăța cu succes. Feedback-ul întârziat poate să nu mai aibă sens pentru elev.

Elevul s-a străduit, iar gustul supei este OK, dar nu i-ar strica încă puțină sare.

Acum este momentul să îi spuneți aceasta și elevului.

Feedback constructiv:

- *Motivează elevul*
- *Îl informează în privința bunelor practici și a celor necorespunzătoare*
- *Îi spune cum să-si îmbunătățească performanțele*
- *Crește așteptările*

Evaluarea pentru învățare în dezvoltarea abilităților pentru învățarea pe tot parcursul vieții

Evaluarea pentru învățare a fost definită de Black și William ca reprezentând: "toate activitățile întreprinse de profesori și/sau de elevii acestora, care oferă informații ce vor fi utilizate ca feedback de cadrele didactice și de elevii acestora în autoevaluare și în evaluarea altora, pentru a modifica activitățile de predare și învățare în care sunt implicați". Este în mod special utilă în formarea abilităților pentru învățarea pe tot parcursul vieții⁵ care sunt predominant abilități subiective și atitudinale, ex:

⁴ Butler, 1998

⁵ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc46_en.htm

1. Comunicare în limba maternă;
2. Comunicare în limbi străine;
3. Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologie;
4. Competențe digitale;
5. Abilitatea de a învăța să învețe;
6. Competențe sociale și civice;
7. Spirit de inițiativă și antreprenorial; și
8. Conștiință și exprimare culturală.

și sunt dificil de evaluat formal, utilizând metodele tradiționale de evaluare.

Crearea unei clase „deschise” pentru învățarea eficace

Pentru a dezvolta competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, clasa trebuie să fie un spațiu deschis și democratic, unde evaluarea formativă este normă. Acesta este modul în care se formează persoane care învață toată viața și au încredere în sine.

Schimbarea în atmosfera de la clasă este facilitată dacă profesorii:

- Susțin ascultarea activă
- Utilizează cuvântul „învățați”, încetând folosirea cuvântului „memorați”
- Acceptă opiniile elevilor, ținând cont de personalitatea fiecăruia, astfel că nu apare riscul umilirii acestora
- Vorbesc despre viitor, nu despre trecut
- Încurajează elevii să utilizeze cuvintele „eu pot” și doar propozițiile pozitive
- Utilizează un limbaj activ: „Mă faci să simt că” devine „Simt că”
- Fac sugestii mai curând decât să dea ordine
- Personalizează afirmațiile, de exemplu folosind prenumele
- Încurajează și laudă încercarea, însă în același timp oferă feedback constructiv în vederea îmbunătățirii performanțelor și a creșterii așteptărilor
- Folosesc un limbaj și o terminologie simple, astfel încât toți elevii să înțeleagă lecțiile
- Nu compară elevii unul cu altul

Următoarele nu pot fi tolerate:

- Curriculum teoretic, care nu valorifică abilitățile personale și interpersonale
- Teama provocată de profesori prea stricți
- Profesorii care doresc ca elevii să se conformeze unor răspunsuri standard
- Teama de a nu fi considerat de colegi ori prost ori prea capabil
- Profesorul îl tratează pe elev ca pe un copil – nu ca pe un tânăr adult
- Elevului nu i se dă libertatea de a face greșeli și de a învăța din acestea
- Elevului nu i se dă control asupra a ceea ce învață și a modului în care învață
- Viața elevului (TIC, fotbal, DVD-uri, activități sociale etc.) nu are legătură cu actualul sistem de învățământ, astfel încât școala sufocă creativitatea
- Profesorii, părinții și elevii se axează prea mult pe note
- Elevii nu sunt tratați ca persoane luate individual, ci ca o clasă (economia de piață promovează responsabilitatea personală)
- Unii profesori nu se comportă democratic în clasă și nu oferă un model elevilor

Cum oferiți feedback constructiv

Evaluarea pentru învățare ar trebui să fie sensibilă și constructivă, pentru că orice evaluare are un impact emoțional

Profesorii trebuie să fie conștienți de impactul pe care comentariile, notele și calificativele îl pot avea asupra încrederii în sine și entuziasmului elevilor și ar trebui să fie cât mai constructivi cu putință în feedback-ul pe care îl oferă. Comentariile care se concentrează asupra activității mai curând decât asupra persoanei sunt mai constructive atât pentru învățare, cât și pentru motivație. *Evaluarea pentru învățare ar trebui să țină cont de importanța motivării elevului*

Evaluarea care încurajează învățarea stimulează motivarea, evidențiind progresele și realizările, nu eșecurile. Este puțin probabil ca o comparație cu alții care au avut mai mult succes să îi motiveze pe elevi, mai curând îi face să simtă că „nu sunt buni.

Evaluarea pentru învățare ar trebui să promoveze angajamentul față de obiectivele învățării și o înțelegere comună a criteriilor conform cărora sunt evaluați

Pentru realizarea unui proces de învățare eficace, elevii trebuie să înțeleagă ce încearcă să realizeze – și să vrea să realizeze acele lucruri. Atunci când elevul participă la stabilirea obiectivelor și la identificarea criteriilor pentru evaluarea progreselor, va înțelege și se va implica. Comunicarea criteriilor de evaluare implică discutarea acestora cu elevii, utilizând termeni pe care aceștia îi pot înțelege, oferindu-le exemple privind modul în care pot fi întrunite în practică respectivele criterii și angajând elevii în autoevaluare și evaluare colegială/reciprocă.

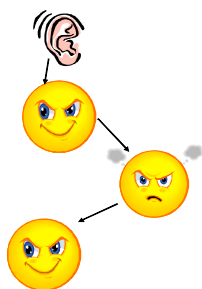
Elevii ar trebui să primească îndrumări constructive privind modalitățile de îmbunătățire

Elevii au nevoie de informații și de îndrumări pentru a-și planifica următoarea etapă în procesul de învățare. Profesorii ar trebui să:

- evidențieze punctele forte ale elevilor și să îi ajute să le dezvolte
- indice clar și constructiv orice puncte slabe și modul în care acestea ar putea fi abordate pentru a fi depășite
- ofere elevilor posibilitatea de a-și îmbunătăți activitățile.

Etape în oferirea de feedback

1. Permiteți elevului timp de autoevaluare
2. Dați vești bune
 - Clar
 - Specific
 - Personal
 - Sincer
3. Dați vești proaste
 - Specific
 - Constructiv
 - Amabil
 - Sincer
4. Finalizați pe un ton optimist

Feedback-ul constructiv necesită timp. Practica accelerează acest proces, ajungând să dureze doar 20 de secunde pentru fiecare elev. Deși feedback-ul individual este cel mai eficace, și feedback-ul în grup sau în clasă îmbunătățește învățarea, contribuie la motivare și comunică existența unor așteptări mai mari privind realizările elevilor.

Evaluarea sumativă sau evaluarea după finalizarea modului

Există diferite forme de evaluare și fiecare dintre cele care învață le folosesc în scopuri diferite. Tabelul de mai jos reflectă etapele evaluării pentru diferite tipuri și momente de învățare.

	Diagnostic	Formativ	Sumativ	Final și test
Informal/ non formal	✓		✓	
Inițial VET	✓	✓	✓	✓
Continuare VET	✓	✓	✓	

Evaluarea sumativă este acoperită de o gamă de metode de evaluare aplicate în clasă, în laborator și la locul de muncă. **Secțiunile 8 și 9 ale manualului se referă la evaluarea sumativă.**

Secțiunea 8: Proceduri de evaluare în douăsprezece etape

Curriculumul bazat pe rezultate este format din mai multe module. Fiecare modul are în vedere rezultate, iar fiecare rezultat sau grup de rezultate este sprijinit de criterii de performanță (evaluare). Criteriile specifică performanța în termeni de cunoștințe, abilități și competență. **Pentru a promova modulul, elevii trebuie să demonstreze că pot întruni toate criteriile asociate cu toate rezultatele.** Elevii vor duce la îndeplinire exerciții practice, proiecte, teme de lucru și/sau probleme care constituie evaluarea modulului. Aprecierea dacă elevul a întrunit sau nu cu succes criteriile de evaluare este făcută de un evaluator (profesor, maestru instructor sau reprezentant al partenerului social), adesea cu ajutorul elevilor înșiși. Aceasta este procedura de evaluare sumativă în 12 etape.

Etapa 1

Trebuie să cunoașteți modulul și SPP-ul aferent

Un element important al evaluării valide și credibile este familiarizarea profesorului cu rezultatele învățării și criteriile de performanță impuse de SPP. Acesta descrie dovezile pe care candidatul trebuie să le prezinte și definește contextele în care ar trebui să o facă.

Etapa 2

Hotărâți cum să generați dovezile evaluării:

- Generarea dovezilor este un proces continuu, pe tot parcursul modulului.
- Observarea elevului în procesul îndeplinirii unei activități reale sau simulate – aceasta poate furniza dovezi privind atât abilitățile practice, cât și diferitele aplicări ale cunoștințelor, precum argumentarea, planificarea, analiza și evaluarea. (ex. când observația este combinată cu întrebările puse pe loc)
- Examinarea rezultatului muncii elevului – aceasta poate furniza dovezi privind calitatea produsului, dar și a procesului prin care se îndeplinește activitatea.
- Utilizarea întrebărilor oral sau în scris – acestea se pot referi la activitățile descrise în rezultatul evaluării sau pot testa abilitatea elevilor de a lucra în alte contexte.

Etapa 3

Planificați evaluarea:

Profesorul este responsabil de utilizarea indicațiilor privind evaluarea cuprinse în curriculum și de planificarea predării modulelor. În această etapă ar trebui să:

- Planifice dezvoltarea rezultatelor învățării și a modalității de evaluare a rezultatelor învățării: formativă și sumativă
- Descrie cum se vor aplica evaluările – ex. online, în scris sau practic
- Definească oportunitățile pentru integrarea evaluării
- Indice calendarul evaluării

Etapa 4
Stabiliți criteriile de performanță pentru fiecare rezultat al învățării sau grup de rezultate ale învățării.

Criteriile de performanță din SPP stabilesc standardele în conformitate cu care trebuie evaluați elevii. Acestea sunt derivate din rezultat și explică calitățile esențiale ale performanței:

- Numărul criteriilor variază de la un modul la altul, însă, cu titlu orientativ, ar trebui să existe între 4 și 8 criterii pentru fiecare rezultat. Acestea nu sunt deschise interpretării – vezi exemple.
- Ar trebui să fie posibilă evaluarea întregului rezultat utilizând o singură evaluare, verificându-se dacă este întrunit fiecare criteriu. **NU** ar trebui să se solicite instrumente separate de evaluare pentru fiecare criteriu.
- Criteriile ar trebui să dea evaluatorului posibilitatea de a aprecia ori un aspect al modului în care elevul efectuează sarcina descrisă în rezultat ori o calitate a unui produs al respectivei activități.
- Criteriile ar trebui să ofere indicații clare elevului și evaluatorului privind standardul de performanță cerut.

Criterii de performanță – exemple în două rezultate ale învățării, inginerie mecanică:

Rezultat: Face găuri în metal

Criterii de performanță:

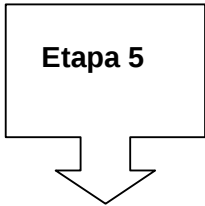
- a) selectează unelte corespunzătoare pentru efectuarea găurilor
- b) face găuri de dimensiuni exacte în metal folosind o masina de gaurit portabilă
- c) face găuri de dimensiuni exacte în metal folosind o mașină de găurit
- d) respectă în permanență normele tehnice de siguranță și de protecția mediului

Rezultat: Citește și interpretează desene

Criterii de performanță:

- a) Citește informațiile din desen, inclusiv tipurile de materiale și detaliile componentelor
- b) Interpretează dimensiunile la + sau – 1mm
- c) Interpretează și utilizează corect scara desenului

Cele două rezultate de mai sus pot fi combinate pentru a fi incluse într-o singură activitate de evaluare comună, cu lista de verificare a criteriilor de performanță (evaluare) acoperind toate criteriile de performanță.

Etapa 5

Selectați și elaborați instrumentele de evaluare

- Gândiți-vă la modul în care sunt formulate rezultatele pentru a identifica ce trebuie evaluat.
- Dacă verbul care descrie ce ar trebui să fie capabili să facă elevii implică efectuarea sau îndeplinirea unui produs/unei activități, dovezile care trebuie generate se referă la performanță. Ar trebui să observați elevii în timpul îndeplinirii activității și/sau să evaluați produsul respectivei activități. **Faptul că știu cum trebuie efectuată activitatea nu substituie capacitatea de a o îndeplini.**
- Dacă verbul se referă la evaluarea cunoștințelor și a înțelegerii, întrebările ar trebui să:
 - o confirme cunoștințele și nivelul de înțelegere ale candidaților dumneavoastră **numai** când acestea nu sunt evidente din îndeplinirea activității
 - o certifice dovezile candidaților dumneavoastră, solicitându-le să explice anumite elemente ale dovezilor și/sau să descrie procesul de producere a acestora
 - o evalueze eventualitățile în care nu ar fi practic sau prudent (din motive de siguranță) să așteptați până când pot fi observate abilitățile sau activitățile
- Instrumentul de evaluare trebuie să:
 - o permită elevilor să producă suficiente dovezi privind abilitățile, cunoștințele și înțelegerea pentru a asigura acoperirea rezultatelor
 - o genereze dovezi care pot fi măsurate în conformitate cu cele prevăzute în SPP
 - o integreze evaluarea când este posibil, de exemplu prin combinarea evaluării rezultatelor din cadrul unui modul sau al unei game de module, într-o singură situație sau scenariu de rezolvare a unei probleme
 - o se asigure că cerințele evaluării corespund nivelului EQF pentru acel modul
 - o fie ales astfel încât să utilizeze optim resursele disponibile
 - o țină cont de eficacitatea din punctual de vedere al costurilor în privința timpului personalului și al elevilor
 - o fie conceput astfel încât să ajute toți evaluatorii să ia decizii de evaluare credibile

Exemplu practic de instrument de evaluare pentru rezultatele învățării din situația de mai sus

Evaluarea rezultatelor învățării:

- Face găuri în metal
- Citește și interpretează desene

1. Citește desenul X și identifică:
 - a. distanța dintre A și B în mm.
 - b. distanța dintre C și D în mm
 - c. dimensiunea găurii G
 - d. tipul de material al piesei
2. Selectează piesa și face gaura G în punctul corect, cu o marjă de toleranță de +/- 0,5mm, folosind o masina de gaurit portabilă
3. Face găurile H și K în conformitate cu dimensiunile, punctele și marjele de toleranță specificate.
4. Citește desenul la scară Y și identifică:
 - a. distanța dintre M și N în mm.
 - b. distanța dintre P și Q în mm
 - c. dimensiunea găurii R
 - d. tipul de material al piesei
5. Selectează piesa și face gaura R în punctul corect, cu o marjă de toleranță de +/- 0,5mm, utilizând o mașină de găurit
6. Face găurile S și T în conformitate cu dimensiunile, punctele și marjele de toleranță specificate.
7. Face o gaură de 2 mm în celelalte două piese. (U,V)
8. Își amintește că trebuie să lucreze în permanență în condiții de siguranță și în conformitate cu marjele de toleranță specificate.

Notă: Elementul 7 a fost scris fără specificarea dimensiunilor, iar materialele sunt costisitoare. Specificația inexactă înseamnă că acele piese pot fi utilizate pentru mai mulți elevi.

Etapa 6

Verificați planul de evaluare

Rugați un coleg să verifice evaluările propuse de dumneavoastră pentru a vă asigura că acestea corespund standardelor (vezi anexa 2) –

- Aplică SPP-ul relevant
- Sunt valide, credibile și practice
- Soluțiile asociate sunt corecte
- Transparență între note – vezi schema de notare de mai jos

Exemplu de schemă de notare pentru rezultatele învățării din situația de mai sus:

Criterii pentru fiecare gaură:	Nota
Utilizează spirala corectă pentru metal – tip și dimensiune	1
Locul găurii se încadrează în marja de toleranță	1
Dimensiunea găurii se încadrează în marja de toleranță	1
Respectă normele de sănătate și securitate în muncă: folosește ochelari de protecție, apărătoare, are atitudine responsabilă	1
Utilizează materiale și unelte cu grijă	1
Punctaj total = 5 x 8 = 40	40

Punctaj	<10	10- 19	20 -25	25 -29	29 -30	31 -32	33 -34	35 -36	37 -38	39 -40
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Schema de notare ar trebui convenită cu elevii înainte de evaluare.

Exemplu de listă de verificare pentru rezultatele învățării din situația de mai sus

Modul.....

Rezultate

Clasa

Data.....

Evaluator.....

Numele elevilor	Gaură / Notă								Feedback constructiv	Inițialele evaluatorului	Inițialele elevului
	G	H	K	T	R	S	U	V			
	4	3	5	1	5	4	4	3	Precizie îmbunătățită	MW	YH
	4	4	5	4	5	5	4	5	Trebuie să exerseze îndepărtarea spiralei în condiții de siguranță	MW	tp

Etapă 7**Evalueați elevul folosind condițiile standard**

- *Teste* – mediu lipsit de zgomot, timp, cărți deschise sau închise, dicționare sau acces la internet etc.
- *Activități practice* – elevii știu:
 - o cum sunt evaluați
 - o ce abilități ar trebui să demonstreze
 - o metoda dumneavoastră de observare este cât mai discretă cu putință
- *Teme de lucru practice sau proiecte* – elevii trebuie să știe cât de mult se pot consulta și ce nivel de sprijin li se va oferi

Etapa 8**Apreciați dovezile în conformitate cu criteriile**

- Folosind SPP-ul, evaluatorul (profesor, maestru instructor sau un coleg din partea partenerului social) trebuie să decidă dacă elevul a furnizat destul dovezi, de calitate adecvată, pentru a confirma că a atins standardul solicitat.
- Este o bună practică să le solicitați elevilor să își evalueze propria muncă, deoarece îi ajută să își privească în mod critic activitățile. Acesta constituie un element major al competenței cheie de a învăța să învețe. Elevii trebuie să aibă ocazia de a reflecta la propriile rezultate.
- **Trebuie să recunoașteți că este posibil ca nu toți candidații să reușească să dobândească respectiva competență** – dacă aceasta este situația, trebuie să îl informați pe elev și să îi oferiți îndrumare.

Etapa 9**Verificați consecvența deciziilor de evaluare la nivelul clasei, prin:**

- Evaluări bine scrise cu instrucțiuni clare de notare
- Formarea evaluatorilor
- Standardizarea deciziilor de evaluare, rugând un coleg să verifice standardul de notare

Etapa 10**Înregistrați deciziile de evaluare**

- În momentul în care evaluatorii au luat deciziile, se ține evidența acestora. Evidențele trebuie să fie ușor accesibile și lizibile, cu toate informațiile relevante prezentate clar, pentru a permite verificarea prin sondaj a calității de către inspectorii școlari
- Conducerea școlii are răspunderea de a se asigura că sistemele de evaluare sunt aplicate corect, în conformitate cu Cadrul Național pentru Asigurarea Calității.

Etapa 11**Oferiți posibilitatea de reevaluare**

Toți elevii ar trebui să beneficieze de posibilitatea reevaluării. Uneori aceștia trebuie să reia numai evaluarea abilitatilor practice, alteori numai a cunoștințelor sau o parte a acestora.

Etapa 12**Înregistrați rezultatele finale pentru evaluarea clasei**

Profesorul trebuie să înregistreze rezultatul evaluării modulului pentru a permite elevilor să fie admisi la examenul de certificare a calificării

Toate evaluările implică măcar una dintre următoarele metode: observare, evaluarea produsului sau întrebări.

Instrumentele de evaluare de mai jos sunt explicate la Secțiunea 9. În funcție de nivelul calificării, toate acestea pot fi utilizate pentru evaluare formativă sau sumativă.

Instrumente utile pentru evaluarea cunoștințelor	Instrumente utile pentru evaluarea abilităților cognitive și practice cognitive, precum și a competenței
• întrebări care trebuie completate sau apreciate prin adevărat/fals	• temă de lucru
• întrebări cu răspuns extins	• studiu de caz
• întrebări cu răspuns scurt	• joc de rol
• întrebări cu variante multiple de răspuns și combinarea variantelor	• exercițiu practic
• întrebări structurate	• proiect
• întrebări cu răspuns limitat	• jurnal
	• portofoliu

În mod ideal, colecția de dovezi privind performanța ar trebui constituită în condiții cât mai apropiate de realitățile locului de muncă. Cu toate acestea, este puțin probabil ca toate rezultatele învățării pentru o calificare vocațională să fie dobândite în cadrul unui stagiul de practică profesională, pentru că mulți agenți economici au un profil de specializare destul de îngust. Astfel, în practică, dovezile privind îndeplinirea activităților practice pot fi adesea colectate prin evaluări efectuate în atelierele școlii și prin activități de simulare a mediului de lucru. Dacă se pot organiza pentru elevi stagii de pregătire practică la un agent economic local, evaluatorul trebuie să colecteze cât mai multe informații cu putință în timpul stagiului. Dovezile obținute prin observare sunt deosebit de valoroase, pentru că certifică performanțele elevului la locul de muncă, în situații reale. Acestea pot fi obținute de la personalul de la locul de muncă sau de la clienți, ale căror aprecieri în relație cu criteriile de evaluare pot fi considerate credibile.

O cameră digitală este o modalitate ieftină și facilă de înregistrare a dovezilor, iar dacă elevii sunt implicați în colectarea acestora, vor fi foarte motivați.

Secțiunea 9: Instrumente de evaluare - Evaluarea abilității cognitive prin răspunsuri selectate sau construite

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
1. Adevărat/Fals	<i>Este România stat membru al UE?</i> Da/Nu	Autoevaluare mai curând decât evaluare sumativă	• Ușor de elaborat și notat • Poate fi folosită ca instrument de autoevaluare și evaluare diagnostică • Poate fi folosită pentru a genera discuții cu elevii • Poate fi aplicată și notată online	• 50% posibilitatea de a răspunde corect	• Este preferabil să se formuleze întrebări pozitive, nu negative. • Asigurați-vă că distribuția întrebărilor cu răspuns adevărat/fals este aproximativ egală. • Evitați întrebările lungi și ambigue. • Stabiliți nota de trecere la un nivel înalt, pentru a contrabalansa posibilitatea de a ghici răspunsul corect
2. Întrebări de completat Elevului i se cere să precizeze cuvintele care completează o anumită afirmație sau să eticheteze diferite elemente ale unei diagrame.	<i>Completați propoziția scriind cuvântul sau cuvintele corecte în spațiul punctat.</i> pământului este din metal solid. scoarța mantaua nucleul intern nucleul extern	Testele de completat sunt utilizate pentru a afla dacă elevul deține anumite informații faptice specifice. Când sunt folosite independent, întrebările închise au o aplicare limitată, pentru că nu furnizează informații privind aplicarea cunoștințelor. Întrebările închise trebuie puse în corelație cu întrebări deschise.	• Poate fi ușor de aplicat • Poate fi ușor de folosit pentru autoevaluare și evaluare diagnostică • Permite acoperirea în măsură considerabilă a conținutului, permițând elevilor să răspundă rapid și ușor la întrebări • Poate fi aplicată și notată online • Utilă pentru evaluarea formativă	• Dacă există mai mult decât o singură opțiune de răspuns, evaluarea devine mai dificilă • Uneori răspunsurile plauzibile pot fi dificil de identificat • Depinde de nivelul capacității de a citi a elevului • Cu cât nivelul evaluării este mai înalt, cu atât mai variat este răspunsul probabil	• Numai cuvintele cheie din propoziție trebuie lăsate necompletate. • Diagramele trebuie clar identificate, iar părțile care trebuie numite trebuie clar indicate. • Ar trebui să existe un singur cuvânt sau o singură combinație de cuvinte posibilă pentru fiecare spațiu liber • Trebuie să se lase câte un spațiu liber pentru fiecare cuvânt eliminat.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
3. Potrivirea întrebărilor Întrebările pereche constituie o variantă a întrebărilor cu variante multiple de răspuns (vezi metoda următoare) în care elevului i se prezintă două liste — un set de afirmații și un set de răspunsuri. Apoi elevului se solicită să indice care răspuns din a doua listă corespunde cu fiecare afirmație din prima listă.	<i>Corelați fiecare descoperire/invenție din lista A cu omul de știință asociat acesteia din lista B.</i> Lista A - Descoperiri/invenții • Utilizarea cloroformului ca anestezic • Confecționarea dinamitei • Construirea motorului cu aburi • Inventarea televiziunii Lista B - Oameni de știință • Nobel Bell • Simpson Watt • Darwin Baird - Faraday	Poate fi utilizată pentru a evalua capacitatea de memorare și de înțelegere a elevului, precum și modul în care aplică cunoștințele.	• Utilă pentru evaluarea temelor care implică un volum mare de informații factice, în mod economic • Poate fi aplicată și notată online • Utilă pentru evaluarea formativă	• Restrânsă la situații în care pot fi identificate suficiente răspunsuri plauzibile - patru constituie probabil numărul minim • Formularea unor întrebări bune poate fi dificilă și necesită mult timp	• Lista cu răspunsuri ar trebui să fie mai lungă decât prima listă, pentru a reduce posibilitatea de a ghici, prin eliminare. • Ar trebui să fie un singur răspuns corect pentru fiecare afirmație. • Toate răspunsurile ar trebui să fie plauzibile.
4. Întrebările cu variante multiple de răspuns constau într-o întrebare sau afirmație incompletă, cunoscută ca „element central”, urmată de patru alternative plauzibile de răspuns din care elevul trebuie să o selecteze pe cea corectă.	Pulsul majorității adulților se încadrează în: A. 55–64 bătăi/minut B. 65–74 bătăi/minut C. 75–84 bătăi/minut D. 85–94 bătăi/minut	Întrebările cu variante multiple de răspuns sunt adesea utilizate pentru a evalua capacitatea de memorare și de înțelegere a elevului și, dacă sunt formulate cu atenție, pot fi folosite pentru a evalua și abilități cognitive de nivel mai	• Permite acoperirea în măsură considerabilă a conținutului • Poate fi notată obiectiv • Poate fi aplicată și notată online • Este în general credibilă • Solicită abilitățile de exprimare în scris ale elevilor în măsură mai mică decât răspunsurile libere	• Adesea percepută ca adresându-se în principal testării capacității de memorare a informațiilor factice • Nu permite elevilor să se exprime • Adesea este dificil de construit elemente bune, care sunt formulate fără ambiguitate și care atrag răspunsul „cheie” • Adesea este dificil să formulezi	• Toți „factorii de confuzie” ar trebui să fie plauzibili, însă numai unul trebuie să fie „cheia”. • Toate răspunsurile ar trebui să aibă aproximativ aceeași lungime. • Răspunsurile trebuie să fie formulate corect din punct de vedere gramatical, lipsite de ambiguități și concordante cu elementul central. • Elementul central ar trebui să reflecte un nivel al limbajului adecvat pentru

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
Răspunsul corect este denumit „cheia”, pe când cele incorecte sunt „factori de confuzie”. Întrebările cu variante multiple de răspuns sunt adesea denumite ‘teste obiective’.		Înalt. Cu toate acestea, poate fi mai adecvat să vă gândiți dacă rezultatele implicând abilități cognitive de nivel mai înalt, precum sinteza sau evaluarea, nu ar putea fi evaluate mai valid și mai practic prin alte metode.	• Poate oferi feedback rapid elevilor și evaluatorilor • Poate fi utilizată în scopuri diagnostice • Poate fi utilizată pentru a oferi acces la o gamă largă de abilități cognitive • Reduce elementul de „ghicire norocoasă” regăsit în întrebările cu răspuns alternativ	„factori de confuzie” destul de plauzibili pentru anumite subiecte • Poate fi foarte solicitantă pentru abilitățile de citire ale elevului	elev. • Elementul central ar trebui să cuprindă cât mai multe informații cu putință. • Formulările negative trebuie evitate în elementul central. • Răspunsurile nu trebuie să includă indicii strecurate neintenționat. • Amplasarea cheii între opțiuni trebuie să fie la întâmplare. • Elementele trebuie testate înainte de utilizare, pentru a verifica validitatea, credibilitatea și nivelul de dificultate.
5. Întrebări cu răspuns scurt Elevilor li se prezintă o întrebare cu răspuns prestabilit care constă în câteva cuvinte. Aceste întrebări pot implica și utilizarea cifrelor, diagramelor și a graficelor.	1. Ce lege științifică este demonstrată atunci când o frunză cade la pământ de pe o ramură? 2. Care este diametrul unui cerc cu circumferința de 10 cm?	Deși în general este utilizată pentru a evalua capacitatea de memorare a informațiilor factice, poate testa și înțelegerea și aplicarea cunoștințelor, de exemplu a conceptelor matematice.	• Poate fi aplicată și notată online • Necesită mai puțin timp decât formularea unor întrebări cu variante multiple de răspuns sau a unor întrebări pereche • Nu oferă atât de mult posibilitatea de a ghici răspunsul ca în cazul întrebărilor cu răspuns selectat • Poate permite acoperirea considerabilă a conținutului	• Tendința este de a utiliza această metodă numai pentru nivelurile inferioare ale competenței cognitive • Poate fi limitată la un domeniu restrâns al conținutului	• Trebuie formulate astfel încât să vă asigurați că reflectă cerințele rezultatelor. • Ar trebui formulate astfel încât sarcina elevului să fie clar indicată. • Trebuie pregătit un set detaliat de soluții specimen, astfel încât toți cei care notează să înțeleagă clar care unt răspunsurile așteptate și gama reacțiilor.

Evaluarea abilității cognitive prin răspunsuri extinse sau libere

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
6. Teme de lucru O temă de lucru reprezintă un exercițiu de rezolvare de probleme, cu indicații și structură clare, și durată specificată. Sunt mai structurate și au un final mai puțin deschis decât proiectele. Diferă de exercițiile practice în sensul că nu implică în mod necesar respectarea strictă unei proceduri prescrise și nu se concentrează exclusiv asupra abilităților manuale. Acolo unde tema de lucru presupune investigație, este probabil că se va baza pe faptul că elevii duc la îndeplinire în mod corect o serie de instrucțiuni și trag concluzii valide din rezultate.	<i>Vi se solicită să planificați, efectuați și raportați cu privire la un studiu. Întocmiți un raport de cercetare de minimum 1.000 de cuvinte. Împărțiți în mod clar raportul în secțiuni:</i> • <i>indicați scopul cercetării</i> • <i>explicați și justificați procedurile utilizate, inclusiv strategia de eșantionare</i> • <i>prezentați informația:</i> - <i>informații grafice, selectate din tabele, grafice, diagrame</i> - <i>histograme</i> - <i>date calitative și cantitative</i> <i>Ar trebui să vă prezentați concluziile pe baza unei analize precise a datelor și a unei interpretări adecvate a informațiilor.</i>	O temă de lucru este adecvată în special pentru evaluarea rezultatelor învățării privind aplicarea abilităților practice (și a cunoștințelor și nivelului de înțelegere aferente) într-o situație care implică gestionarea sarcinii.	• Ușor de elaborat • Poate accesa o gamă largă de competențe, atât cognitive, cât și practice • Oferă elevilor posibilitatea de a demonstra inițiativă și dobândirea abilităților cheie • Poate fi utilă în integrarea evaluării în cadrul modulelor și/sau rezultatelor învățării	• Poate necesita mult timp pentru a o finaliza • Poate necesita mult timp pentru notare • Credibilitatea notării poate fi dificil de obținut din cauza gamei de abordări pe care le pot adopta elevii în îndeplinirea temei de lucru primite	• Scurta informare pentru temă de lucru trebuie clar definită. • Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește rezultatele învățării acoperite și standardele așteptate; aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și sunt întrunite cerințele din cadrul informării.
7. Întrebări cu răspuns extins Acest tip de întrebări în scris are comparativ puține	Descrieți dezvoltarea și structura unui ecosistem.	Întrebările cu răspuns extins sunt în mod special adecvate pentru evaluarea rezultatelor învățării	• Relativ ușor de elaborat • Permite autoexprimarea în măsură considerabilă	• Credibilitatea poate fi dificil de dobândit din cauza gamei de abordări pe care le pot adopta elevii în răspunsurile	• Întrebările trebuie astfel concepute încât să asigure că reflectă cerințele rezultatelor învățării și trebuie formulate

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
restricții privind conținutul și forma răspunsului. În mod normal, ne așteptăm la un răspuns sub formă de proză continuă, însă pot exista limite impuse de lungimea și/sau timpul alocat. Conținutul poate avea un final deschis, în măsura dorită de evaluator. Dacă întrebarea se referă la un proiect de investigație sau cercetare, răspunsul poate lua forma unui raport ce descrie țintele, metoda, constatările și concluziile. Eseurile constituie o formă a răspunsului extins. De obicei sunt tranzacționale — candidatului i se cere să scrie un text nonfictional care transmite informații factice sau argumentează validitatea unui punct de vedere, cu dovezi obiective. Eseurile tranzacționale impun abilități tehnice de exprimare în scris, precum și gândire logică.		privind abilitățile cognitive: analiză, sinteză și evaluare.		formulate • Solicită în mod considerabil abilitățile de exprimare în scris ale elevilor • Necesită timp pentru elev și pentru evaluator • Adesea acoperă o parte relativ mică a conținutului • Difil de formulat întrebări lipsite de ambiguitate care vor conduce la răspunsuri valide	astfel încât să indice clar sarcina elevului. • Trebuie pregătit un eșantion detaliat de soluții, astfel încât toți evaluatorii să înțeleagă clar care sunt răspunsurile preconizate și care este gama acestora.
8. Întrebări orale Întrebările orale sunt de obicei similare celor cu răspuns limitat. Forma și conținutul răspunsului pot fi	• <i>Îmi poți spune ce se întâmplă dacă mărești tensiunea mașinii de?</i> • <i>Ce ai face dacă ...? (o situație similară, dar</i>	• În evaluări în care un elev a fost observat în timpul îndeplinirii în mod competent a unei sarcini practice,	• Pot surveni în mod natural în timpul activității de observare, contribuind astfel la integrarea evaluării	• Pot fi dificil de gestionat cu un număr mare de elevi • Credibilitatea poate fi dificil de dobândit din cauza gamei largi de răspunsuri pe care le	• Trebuie elaborată o listă de verificare ce identifică toate rezultatele învățării acoperite de întrebări; aceasta vă va ajuta să vă asigurați că întrebările sunt

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
limitate, însă întrebările permit elevului un anumit nivel de autoexprimare. Evaluatorii trebuie să aplice judecata profesională atunci când interpretează răspunsurile elevilor, pentru că s-ar putea să nu existe întotdeauna răspunsuri prestabilite la aceste întrebări.	diferită) • <i>Dar dacă ai folosi ... în loc de ...?</i> (echipamente/proceduri alternative etc.)	însă trebuie evaluate și cunoștințele și nivelul de înțelegere asociate acelei sarcini. • Prezintă mai extins ce s-a observat în situații similare, dar diferite sau utilizând alte echipamente sau proceduri • Verifică cunoștințele și nivelul de înțelegere implicite ale elevului, adică: întrebările ce, când, unde, de ce și cum aplicate activităților îndeplinite de elev. • Pot fi folosite ca alternativă la solicitarea de a da răspunsuri în scris, adresată elevului.	• Pot fi percepute ca neamenințătoare de către elev • Pot fi utilizate acolo unde există anumite goluri în portofoliul de dovezi al elevului • Pot fi oferite elevilor cu nevoi de sprijin suplimentar	pot da elevii	valide și credibile. • Va fi necesară o gamă de întrebări. Acestea trebuie să fie valide și credibile și trebuie să întrunească cerințele rezultatelor învățării și/sau a unităților de competențe. • Trebuie pregătit un eșantion detaliat de soluții, astfel încât toți evaluatorii să înțeleagă clar care sunt răspunsurile preconizate și care este gama acestora. • Evaluarea ar trebui înregistrată. Evaluatorul ar trebui: • să formuleze întrebări scurte și axate pe conceptul cheie • să folosească întrebări cu final deschis, precum 'ce se întâmplă dacă...?' și 'de ce...?', mai curând decât întrebări închise • să formuleze întrebări clare și directe, adresate către unui elev odată • să coreleze întrebările cu experiența practicii profesionale • să utilizeze cuvinte pe care elevul le va înțelege
9. Proiectul Proiectul este orice exercițiu sau investigație în care constrângerile de timp au fost relaxate. Proiectele	Instalarea unei rețele cu server într-o companie nouă. • Explică procedura, etapele și metoda planificării proiectului. • Scrie o propunere tehnică	Oferă o modalitate utilă de a îmbina evaluarea unei game largi de abilități și de a integra diferite activități, atât în	• Poate accesa o gamă largă de competențe, atât cognitive, cât și practice, de nivel înalt • Oferă elevului	• Dificil de evaluat performanțele individuale în cadrul unor investigații de grup • Poate necesita mult timp	• Trebuie să fie clar definite nevoile de informare și convenite cu elevul. • Informarea ar trebui să sugereze diferitele etape ale proiectului,

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
sunt practice și au un final mai deschis decât tema de lucru. Pot fi abordate individual sau de către un grup de elevi. De obicei implică, în măsură semnificativă, efectuarea activităților fără supraveghere atentă, deși evaluatorul poate asigura îndrumare și sprijin. Au o durată mai extinsă, deși sunt, totuși, definite prin factorul timp. Alegerea proiectului poate fi dirijată de evaluator, de obicei oferindu-i elevului o temă sau o scurtă informare, ca bază a investigației.	- Planifică un proiect tehnic. - Efectuează lucrările tehnice, individual sau în echipă. - Evaluează proiectul <i>Ești angajat ca tehnician într-o întreprindere IT mică. Ți se înmânează un memo și ți se solicită să precizezi o ofertă. Poți alege modalitatea proprie de a prezenta oferta și include orice alte informații de care consideri că ar putea avea nevoie respectiva întreprindere.</i> <i>Memorandum intern</i> <i>Către: Tehnician</i> <i>De la: Departamentul Vânzări</i> <i>Re: Instalarea unei rețele cu server</i> <i>'Blue' este o companie nouă de contabilitate, având 20 de angajați. 'Blue' tocmai s-a mutat într-o clădire de birouri și are nevoie de instalarea propriului server, care să permită angajaților accesul la documente comune și să faciliteze comunicarea internă. Am promis să le oferim o ofertă într-o săptămână. Avem nevoie de următoarele:</i> - Un plan pentru lucrări: - câți tehnicieni și alți	cadru, cât și între unități. Acestea sunt în mod special adecvate pentru evaluarea rezultatelor învățării privind abilitățile cognitive: analiză, sinteză și evaluare. Proiectele sunt eficiente mai ales când elevii au de rezolvat o problemă practică.	posibilitatea de a demonstra inițiativă personală și de a lucra fără supraveghere atentă Poate oferi posibilitatea de a integra evaluarea pentru mai multe rezultate ale învățării	pentru finalizare și evaluare Credibilitatea poate fi dificil de dobândit din cauza gamei largi de abordări pe care le pot adopta elevii în proiectele lor	care probabil vor include, într-un fel sau altul, următoarele: - planificarea proiectului - conceperea strategiilor de investigare - efectuarea investigației - analiza rezultatelor - raportarea concluziilor - Trebuie elaborată o listă de verificare ce identifică toate rezultatele învățării acoperite de proiectele elevilor. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și că sunt îndeplinite cerințele din scurta informare - Rolul profesorului în derularea unui proiect este acela de facilitator. Acesta nu ar trebui să impună elevilor propriile idei, ci să le ofere sprijin și sfaturi. Elevii ar trebui să fie liberi să își dezvolte propriile idei și să poarte integral responsabilitatea pentru sarcinile de îndeplinit. Profesorul este un tutor care intervine minim în procesul de luare a deciziilor exercitat de grup. Acest tip de metodă presupune învățarea prin experiență directă: este probabil că elevii vor face greșeli, și vor vedea care sunt consecințele acestora. Unele dintre sarcinile îndeplinite în mod tipic de profesori în cadrul facilitării sunt: - asistă elevii în definirea temei;

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
	angajați vor fi alocați pentru efectuarea lucrărilor. câte ore de lucru sunt necesare pentru efectuarea instalării 2. O listă cu necesarul de materiale pentru instalare 3. Un plan de instruire pentru angajații companiei, pentru a învăța cum să utilizeze și să întrețină rețeaua Resurse: Atașat, găsiți o schiță a biroului, cu măsurători. Se recomandă să contactați companii IT/echipamente electronice pentru a colecta informații despre modul în care fac acestea oferte de obicei. (profesorul va furniza o schiță a biroului companiei "Blue's").				- îndrumă grupul pe parcursul fazei inițiale; - acționează conciliator în cazul în care survin probleme în interiorul grupului,
10. Întrebări cu răspuns limitat Sunt astfel denumite deoarece forma și conținutul răspunsului sunt limitate de modul în care este formulată întrebarea. (vezi exemplele) Întrebările cu răspuns limitat	Ori o întrebare care limitează lungimea răspunsului, de ex.: - Descrieți două caracteristici esențiale ale legilor gazului. Sau o întrebare care limitează amplitudinea sau un aspect al disciplinei, de ex. - Explicați de ce au plantele nevoie de apă.	Pentru a evalua memorarea datelor factice, însă metoda este probabil mai adecvată pentru rezultate ale învățării privind înțelegerea și raționamentul.	- Ușor de elaborat - Pot fi elaborate pentru a acoperi o gamă largă de conținuturi - Permit elevului un anumit nivel de autoexprimare - Poate fi aplicată și notată online	Inițial poate fi mai puțin credibilă decât întrebările obiective pentru că elevii pot da răspunsuri neașteptate (însă valide)	- Întrebările ar trebui concepute astfel încât să asigure că reflectă cerințele rezultatelor învățării și formulate astfel încât sarcina elevului să fie clar indicată. - Trebuie pregătit un eșantion detaliat de soluții, astfel încât toți evaluatorii să înțeleagă clar care sunt răspunsurile preconizate și care este gama acestora.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
diferă de cele cu răspuns scurt prin aceea că răspunsurile corecte nu sunt întotdeauna prestabilite și, ca urmare, evaluatorii trebuie să aplice judecata profesională atunci când interpretează răspunsurile elevilor.	Răspunsul la care conduce această întrebare este mult mai limitat față de o întrebare privind chimia plantelor.				39
11. Întrebări structurate O întrebare structurată constă într-un element central (care descrie o situație), urmat de o serie de întrebări asociate. Elementul central poate fi un text, o diagramă, o imagine sau un element multimedia. Întrebările pot solicita completarea, răspunsuri scurte sau limitate.	<i>Sunteți proprietarul unei brutării. Vindeți brișe cu banane la prețul de 3 lei și brișe cu căpșune la prețul de 3,50 lei. Brișele cu banane conțin 1/2 ceașcă făină și 1/2 banană. Brișele cu căpșune conțin 1/3 ceașcă făină și 1/2 ceașcă de căpșune. Prețurile pentru materia primă sunt următoarele:</i> <i>Făină – 0,50 lei/ceașcă</i> <i>Banane – 0,50 lei bucata</i> <i>Căpșune – 1,50 lei ceașcă</i> <i>Dacă trebuie să faceți 100 de brișe, câte brișe din fiecare categorie vă trebuie pentru a câștiga cât mai mulți bani ? Argumentați-vă decizia (indicați suma cheltuită vs. nr. brișe). Amintiți-vă că nu toți clienții vor căpșune sau banane, trebuie să coaceți din ambele tipuri</i>	În timp ce întrebările structurate pot fi concepute pentru a evalua capacitatea de memorare a cunoștințelor, sunt probabil mai utile pentru evaluarea rezultatelor învățării privind înțelegerea și aplicarea cunoștințelor.	• Se bazează mai puțin pe abilitățile de exprimare în scris ale elevilor decât întrebările cu răspuns extins • Metodă mai credibilă decât întrebările cu răspuns extins, deoarece elevii sunt ghidați prin întrebare și este mai puțin probabil să se îndepărteze de la subiect sau să nu înțeleagă întrebarea	• Adesea limitată la un domeniu restrâns al conținutului • Eroarea într-o parte poate prejudicia răspunsurile elevilor în părțile bune	• Trebuie evitate întrebările repetitive. • Întrebările bazate pe memorare nu sunt adecvate. • Întrebările trebuie să se bazeze pe elementul central și fie relevante pentru acesta. • Întrebările trebuie să fie astfel concepute încât să asigure reflectarea cerințelor din rezultatele învățării. • Întrebările trebuie formulate astfel încât sarcina elevului să fie clar indicată. • Trebuie pregătit un material cu soluții, astfel încât să fie clar indicate răspunsurile preconizate.

Evaluarea abilităților practice

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
12. Prezentarea poate lua forma unei prezentări a unei teme tehnice. Elevii trebuie să transmită informații și să lanseze idei. Pot lucra individual sau în grup și li se poate solicita să răspundă la întrebări referitoare la domeniul respectiv Pot descrie experiențele personale din timpul implementării unui proiect sau unei activități practice. Elevii pot fi evaluați individual sau ca membri ai unui grup.	<i>Faceți o prezentare privind "principiul motor"</i> <i>Puteți utiliza diagrame sau obiecte pentru a facilita ilustrarea argumentației</i>	Este utilizată pentru a furniza dovezi privind abilitatea elevilor de a interpreta și comunica idei și a susține o conversație, în română sau într-o limbă străină.	• Oferă o modalitate validă de evaluare a abilităților care implică autoexprimare • motivează elevii pentru teme care pot fi excesiv de teoretice	• Poate fi dificil de gestionat în cazul unui număr mare de elevi • Poate solicita un nivel mare de resurse, precum timp, facilități și evaluatori • Credibilitatea poate fi dificil de obținut din cauza gamei largi de răspunsuri pe care le pot da elevii	• Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește toate rezultatele învățării care trebuie acoperite și standardele preconizate. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă. • Componentele testului trebuie redactate în avans și utilizate consecvent cu toți elevii. • Trebuie pregătit un set de soluții, astfel încât toți evaluatorii să înțeleagă clar care sunt răspunsurile preconizate și care este gama acestora. • Înregistrarea răspunsurilor va contribui la sporirea credibilității deciziilor luate de evaluatori.
13. Studiile de caz constau în descrierea unui eveniment, de obicei sub forma unui text, a unei imagini sau înregistrări electronice care se referă la o situație reală. Apoi aceasta este urmată de o serie de instrucțiuni care determină elevul, ca	Rezultatele învățării • Urmați procedurile specifice locului de muncă privind sănătatea și securitatea în muncă • Acționați în situații de urgență • Oferiți feedback privind sănătatea și securitatea în muncă <i>Lucrați într-un restaurant</i>	Studiile de caz sunt concepute pentru a oferi posibilitatea de a exersa abilitățile de rezolvare a problemelor și luare a deciziilor. Acestea sunt în mod special utile atunci când situația reală ar fi dificil de organizat, iar	• Metodă utilă atât pentru evaluarea abilităților cognitive, cât și a celor comportamentale • Relevanța profesională a studiului de caz poate motiva elevii • Utilizată individual sau cu grupuri mici • Permite exercitarea	• Conceperea unor studii de caz bune poate fi dificilă • Poate fi dificil de atins credibilitatea în notare, din cauza gamei de abordări pe care elevii le pot adopta în derularea studiului de caz	Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește toate rezultatele învățării care trebuie acoperite și standardele preconizate. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și că sunt îndeplinite cerințele situației descrise în studiul de caz.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
observator detașat al evenimentelor, să analizeze situația, să tragă concluzii și să ia decizii sau să sugereze modalitatea de acțiune. Este important să vă amintiți că, în numeroase studii de caz, nu există răspunsuri „corecte” sau modalități „corecte” pentru a ajunge la o decizie. Importante sunt procesul de interpretare și cel decizional, precum și concluzia la care ajunge elevul.	<i>aglomerat într-o stațiune montană de schi. Clienții sunt veseli și gălăgioși după o zi pe pârtie. Sub mese, au îngrămădit sacii cu echipamente de schi. Trece un chelner, purtând o tavă încărcată cu farfurii cu supă fierbinte și se împiedică de unul dintre saci, vărsând tava pe masa de alături, luând prin surprindere clienții așezați acolo, provocând haos. În urma căzăturii, chelnerul se rănește serios, este posibil să-și fi fracturat glezna.</i> Analizați scenariul și răspundeți la următoarele întrebări. 1. Ce pericole au condus la apariția situației de urgență? 2. Ce acțiuni imediate trebuie întreprinse când survine situația de urgență? 3. Cine este răspunzător pentru pagubele provocate ca urmare a acestui incident? 4. Cum trebuie înregistrat incidentul? 5. Cui trebuie raportat oficial incidentul?	timpul dedicat învățării este limitat.	inițiativei individuale • Expune elevii la situații dificile, fără a-i implica în stresul situației din viața reală • Dă elevilor ocazia de a practica situații cu care probabil vor avea de-a face în viața reală		

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
14. Exercițiile practice constau în orice activitate care permite elevilor să își demonstreze direct abilitățile tehnice și/sau comportamentale. Evaluarea ar putea fi bazată pe rezultatul final al activității (produsul), sau pe efectuarea activității (procesul), sau pe o combinație a ambelor. La anumite materii, demonstrarea unei abilități practice poate indica faptul că elevii pot aplica cunoștințele necesare pentru a demonstra competența. La alte materii, cunoștințele pot să nu rezulte în mod evident. În astfel de cazuri, poate fi necesară o evaluare suplimentară, de exemplu aplicarea unor întrebări, pentru a completa observarea abilității.	Rezultatele învățării • îndepliniți operațiunile pregătitoare pentru utilizarea instrumentelor de mână de tăiat - ferăstrău • tăiați materiale din lemn cu instrumente de tăiat Sarcină practică: <i>Realizați o ramă simplă din lemn respectând specificațiile desenului de pe tablă (20 cm x 30 cm). Materiale de utilizat: - bucăți de lemn, marcate în acest scop, pregătite în sala de lângă atelier – selectați dintre ferăstraiele de pe perete pe cel mai adecvat sarcinii – împărțiți bancul de lucru cu unul dintre colegii de clasă</i> Timp: aveți la dispoziție 30 minute pentru a realiza rama Evaluare: veți fi evaluați de profesor, în conformitate cu o listă de verificare. Dintre criterii: calitatea muncii, procesul de muncă, încadrarea în timp, irosirea materialelor	Permite elevului să demonstreze abilități, tehnici, cunoștințe și înțelegerea elementelor de specialitate • Oferă dovezi privind abilitățile practice dobândite, de exemplu, la locul de muncă • Gama de exerciții practice este largă și include cercetarea și investigarea unei probleme de proiectare, efectuarea unor activități de laborator, realizarea și utilizarea unui obiect.	Performanța practică este în mod special relevantă în ÎPT • Evaluează abilitățile de a se descurca în „viața reală” • Finalizarea unui obiect constituie o dovadă tangibilă a achizițiilor • Activitatea practică poate motiva în înaltă măsură elevii • Poate contribui la integrarea evaluării în cadrul rezultatelor învățării și/sau unităților	Poate necesita foarte mult timp pentru a fi aplicată cu un număr mare de elevi • Credibilitatea poate fi dificil de obținut	Elevii trebuie să primească o scurtă informare clară. • Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește toate rezultatele învățării care trebuie acoperite și standardele preconizate. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și că sunt îndeplinite cerințele prezentate în scurta informare.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
15. Joc de rol În jocul de rol, elevilor li se prezintă o situație, adesea o problemă sau un incident, la care trebuie să reacționeze, prin asumarea unui anumit rol — spre deosebire de studiul de caz, unde elevul este un observator dezinteresat. Punerea în scenă poate să nu fi fost repetată sau elevul poate fi informat pe scurt cu privire la rolul care trebuie jucat. O astfel de evaluare are un final mai deschis și este mai mult centrată pe elev decât simulările.	Dintr-un modul privind "Promovarea produselor și a serviciilor către clienți" în domeniul hotelier Rezultatele învățării • Dezvoltă și menține un produs/serviciu • Încurajează clienții să utilizeze și să cumpere produse și servicii Scenariu (telefon) <i>În calitate de operator relații cu publicul (front office operator) într-un hotel, primești un telefon de la un potențial client, care întreabă despre o cameră disponibilă în weekendul următor. Clientul nu cunoaște hotelul și nu a mai vizitat țara dumneavoastră. Profitați de ocazie pentru a promova serviciile și produsele hotelului. Evaluatorul poate folosi următoarea listă de verificare:</i> • <i>Detaliile despre client clarificate</i> • <i>Tehnică eficientă de susținere a convorbirii telefonice folosită</i> • <i>Abilitățile de a pune întrebări demonstrate</i> • <i>Cerințele clientului</i>	Jocul de rol poate fi utilizat pentru a evalua o gamă largă de abilități comportamentale și interpersonale. Este probabil cel mai bine folosit în scop formativ, pentru a permite elevilor să încerce în condiții de siguranță anumite forme de comportament, să improvizeze și să dezvolte abilități noi.	• Permite evaluarea inițiativei personale • Evaluează elevii într-un mediu realist, însă fără stresul situației reale • Feedback-ul în urma jocului de rol încurajează reflecția asupra performanței și furnizează un stimul util pentru învățare • Performanța poate fi înregistrată și revizuită	• Dificil de gestionat cu un număr mare de elevi • Necesită tutori experimentați pentru a fi bine aplicat • Performanța elevilor poate fi afectată când știu că sunt evaluați • Credibilitatea poate fi dificil de obținut	• Scopul jocului de rol trebuie să fie clar. • Elevii trebuie să primească o scurtă informare clară. • Situația trebuie să fie realistă și credibilă. • Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește toate rezultatele învățării care trebuie acoperite și standardele preconizate. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și că sunt îndeplinite cerințele prezentate în scurta informare. • Trebuie alocat timp pentru feedback și reflecție asupra performanței. • Evaluarea formativă trebuie să țină cont atât de reflecția elevului asupra aspectelor ridicate de jocul de rol, cât și de performanța însăși.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
	<i>clarificate</i> • <i>Cunoașterea produselor demonstrată</i> • <i>Produsele și serviciile promovate în termeni de:</i> <i>prețuri</i> <i>amplasare</i> <i>tipuri de camere</i> <i>pachete promoționale etc.</i> • <i>Cerințele clientului confirmate</i> • <i>Negocieri finalizate cu succes</i>				

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
16. Simularea constituie un exercițiu structurat practic, cu obiective specifice, implicând organizarea și finalizarea unei sarcini privind un produs sau o resursă, intenționând simularea condițiilor din viața reală. Pentru a fi eficace, simulările trebuie să reușească să recreeze atmosfera, condițiile și presiunea din situația reală. Simularea este diferită de jocul de rol prin aceea că simularea se axează pe o activitate anume și vizează testarea abilităților comportamentale, analitice și decizionale într-un cadru realist.	Simulările pot acoperi o gamă largă de activități. Acestea pot fi gestionate în circumstanțe relativ ușoare, fără a necesita prea mult sprijin tehnic (ca în cazul evacuării unei clăiri în urma izbucnirii unui incendiu), sau pot fi detaliate, complexe, implicând aranjamente costisitoare: • Simularea unui centru de sprijin (call centre) • Simularea procesului de control pentru o linie de producție.	Simulările sunt utilizate atunci când evaluarea ar fi dificil de efectuat din motive de siguranță, costuri, confidențialitate a datelor despre client, și pentru tratarea situațiilor neprevăzute sau de urgență.	• Permite exercitarea inițiativei personale • Oferă elevilor posibilitatea de a demonstra abilități de care vor avea nevoie probabil la locul de muncă • Evaluarea se desfășoară în condiții de siguranță • Elevii sunt motivați datorită realismului evaluării • Unele simulări se pot derula online	• Simularea situațiilor reale este adesea dificilă sau costisitoare • Necesită tutori experimentați pentru a fi bine aplicată • Poate fi dificil de gestionat cu grupuri mai mari • Credibilitatea poate fi dificil de obținut	• Situația simulată ar trebui astfel concepută încât să reprezinte circumstanțe reale, credibile. • Scurta informare pentru simulare trebuie clar definită. • Orie resurse sau echipamente care se regăsesc în mod normal la locul de muncă real ar trebui să fie disponibile și funcționale pentru simulare. • Elevii trebuie să finalizeze sarcinile alocate în limitele timpului disponibil în mod normal la locul de muncă. • Trebuie elaborată o listă de verificare ce definește toate rezultatele învățării care trebuie acoperite și standardele preconizate în simulare. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că evaluarea este validă și credibilă și că sunt îndeplinite cerințele prezentate în scurta informare.

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
17. Jurnal Dacă este adecvat structurat, un jurnal poate oferi o modalitate utilă de evaluare a progresului înregistrat de elev. Pentru a fi eficace, ar trebui să aibă instrucțiuni clare privind utilizarea și ar trebui să li se ofere elevilor îndrumări privind modul în care trebuie înregistrate informațiile esențiale. La locul de muncă, lucrătorii pot ține un jurnal pentru a monitoriza și verifica operarea unui echipament specific sau pentru a ține evidența proceselor. Astfel de înregistrări pot fi, de asemenea, analizate de evaluator.	Țineți un jurnal zilnic privind modul în care ați aplicat la locul de muncă procedurile de sănătate și securitate în muncă, sistemele de calitate, principiile muncii în echipă și abilitățile de a învăța să învățați. Comentați în legătură cu orice probleme întâmpinate.	Jurnalul este utilizat pentru a furniza dovezi suplimentare privind abilitatea elevului de a îndeplini o gamă de activități și de sarcini. Acestea sunt ținute de elev și înregistrează de câte ori au fost îndeplinite activitățile și sarcinile specificate într-o gamă de situații.	• Oferă o modalitate bună de evaluare a abilităților cognitive și comportamentale • Dezvoltă o bună disciplină de păstrare a evidențelor • Încurajează automotivarea • Pot fi aplicate ca bloguri • Inspectarea periodică a jurnalelor oferă oportunități de orientare • Furnizează informații utile pentru evaluarea cursului	• Necesită cooperarea elevilor motivați • Poate necesita mult timp pentru elevii care îl țin • Poate necesita mult timp din partea evaluatorilor, pentru a-l monitoriza • Poate fi dificil să asigurați că jurnalul reflectă înregistrări oneste • Evaluarea abilităților comportamentale poate fi necredibilă • Credibilitatea poate fi dificil de obținut	Au mai mult succes dacă elevului i se indică o structură de urmat când scriu într-un jurnal, de ex. Dată, departament, sarcină etc. Referință la rezultatele învățării și la criteriile de performanță, și mai ales la interacțiunea cu persoane care nu pot fi întâlnite în mediul școlii.
18. Portofoliu O colecție reprezentativă a muncii candidatului, de obicei realizată de-a lungul perioadei de învățare, pentru a demonstra sau exemplifica ori faptul că a fost îndeplinită o serie de criterii, ori cele mai bune	Evaluatorii externi –agenți economici, comisii de evaluare ș.a. – pot beneficia de acestea. De asemenea, profesorii le pot utiliza pentru a aprecia performanțele elevilor. Mai mult, elevii își pot folosi portofoliile pentru autoevaluare și reflecție	• Încurajarea învățării autodirecționate. • Lărgirea opiniei asupra celor învățate. • Facilitarea învățării despre cum înveți. • Demonstrarea progresului către rezultate	Poate stimula procesul de evaluare evidențiind o gamă de abilități ale elevului și ce înțelege acesta. Sprijină scopurile instruirii; reflectă schimbările și dezvoltarea de-a lungul unei perioade de timp; încurajează reflecția elevului; și oferă continuitate în procesul	Nu sunt rapid și ușor de evaluat, plus că sunt dificil de notat. Din cauză că portofoliile au o natură calitativă, sunt dificil de utilizat pentru evaluarea nivelului performanței dacă nu implică o terță parte.	Trebuie să includă: • Participarea elevului în selectarea conținuturilor. • Criterii de selecție. • Criterii pentru notele acordate. Dovezi ale procesului de autorefecție al elevului

Tipul metodei	Exemplu	Utilizare	Avantaje	Limitări	Aspecte de elaborare
realizări de care este capabil candidatul. Utilizat, de asemenea, în mare măsură pentru învățarea reflexivă.	Exemple <i>Creați un portofoliu pentru a demonstra că puteți crea o tunsoare în conformitate cu forma feței, personalitatea și dorințele clientului. Portofoliul trebuie să acopere cel puțin 5 clienți și să includă formularul de comentarii de feedback din partea clientului și a managerului însărcinat cu clienții, privind măsura în care aceștia sunt satisfăcuți de performanța dumneavoastră. O cameră digitală vă va ajuta să generați dovezile.</i>	identificate. • Crearea unui punct de intersecție pentru instruire și evaluare. • Oferirea unei modalități pentru elevi de a se valoriza ca persoane care învață. • Oferirea oportunităților pentru dezvoltare cu sprijinul colegilor.	educațional, de la un rezultat al învățării sau modul la altul.		

Secțiunea 10: Evaluarea sumativă a modulului

Înregistrarea și verificarea dovezilor

1. Întocmiți un plan al evaluării sumative a modulului – estimați săptămânile în care se vor efectua diferite evaluări sumative:

- a. Planul ar trebui să includă cel puțin un instrument de evaluare prin care se evaluează abilitățile *cognitive* și/sau *practice*, precum și competența elevilor. Poate fi o temă de lucru care se desfășoară pe mai multe săptămâni. Aceasta va constitui cel puțin 60% din notele pentru acel modul.
- b. Pot exista mai multe evaluări care contează în vederea evaluării sumative.
- c. Nota finală va reprezenta totalul ponderat al evaluărilor.
- d. Nu este necesară o examinare scrisă la finalul modulului, cu excepția cazului în care curriculumul modulului o menționează în mod specific ca fiind obligatorie, ex., *Normele și reglementările de siguranță ale Institutului de Inginerie Electrică*

Acest plan le oferă profesorului și elevilor o indicație privind încadrarea în timp implicată de modulul respectiv.

2. Dacă planul este împărtășit elevilor, îi ajută să își planifice și organizeze propriul volum de muncă.

3. Întocmiți liste de verificare pentru o clasă pentru fiecare dintre evaluările de mai sus. Această activitate a fost deja descrisă la secțiunea 8.

4. Marcați rezultatele individuale ale evaluării cu comentarii de feedback - profesorul completează documentul de la punctul 2 de mai sus, asigurându-se că a completat coloana de feedback și că împărtășește informațiile respective cu elevul.

5. Completați formularul de finalizare a modulului pentru clasă – la finalizarea modulului, profesorul completează și semnează acest formular, ca o evidență a celor care au finalizat cu succes modulul. Consultați Anexa 3.

6. Îndosariați toate dovezile și lucrările scrise într-un dosar al clasei sau în portofoliul individual al elevului.

Documentația este păstrată pentru trei scopuri:

- a. Contestarea rezultatelor de către elevi
- b. Auditul extern al calității, efectuat de inspectorat
- c. Asigurarea consecvenței standardelor privind realizările (rezultatele) și, astfel, și a calificărilor, de la un an la altul.

7. Verificați dovezile. Această activitate este îndeplinită de un coleg care verifică dacă:

- a. Instrumentele de evaluare a modulelor:
 - i. acoperă toate criteriile de performanță din unitatea cuprinsă în standardul de pregătire profesională
 - ii. sunt valide, credibile și corecte
 - iii. au o schemă de notare clară
- b. Complete și apreciate corect (aceasta se poate face prin sondaj, cu un elev bun, unul slab și unul mediu).
- c. Documentația este corectă.
- d. Verificatorul semnează formularul de finalizare a modulului pentru clasă.

Secțiunea 11: Practici necorespunzătoare în evaluare

Practici necorespunzătoare ale elevilor

Aspectele privind practicile necorespunzătoare apar atunci când se constată că elevii au beneficiat de ajutorul altora sau au copiat de la alți elevi sau de pe internet. Acestea pot fi reduse la minimum prin:

- **Controlarea accesului la materiale online** elaborând subiecte specifice pentru evaluare, de exemplu *Descrieți cum coaseți un tighel pentru porțiunea subrașului când folosiți material galben în dungi*. Asta înseamnă că elevul nu poate copia un text generic de pe internet, pentru că nu există informații care să se refere specific la material galben în dungi, și astfel știți că nu au descărcat de pe internet rezolvarea temei de lucru.
- **Compunerea unui jurnal personal** atunci când colectați materiale de-a lungul unei perioade de timp. Jurnalul poate fi utilizat pentru a înregistra succesele și rezolvările problemelor și vă poate oferi punctul de pornire pentru formularea întrebărilor. Jurnalul ar trebui să includă întotdeauna datele și durata evenimentelor descrise, astfel încât va fi unic și ușor de urmărit.
- **Rapoarte de la colegi.** Când elevii care au fost implicați în proiecte sau teme de lucru în grup pot descrie rolul fiecărei persoane din grup și succesul acestora în conformitate cu criteriile de evaluare. Aceasta poate contribui la clarificarea implicării individuale în îndeplinirea sarcinii și poate conduce către un element de evaluare colegială. Colegii tind să fie evaluatori foarte obiectivi.
- **Aplicarea întrebărilor** este utilă când doriți să confirmați că elevul respectiv este cel care a efectuat lucrarea care vă este prezentată ca rezultatul muncii sale.
- **Notificări, în condiții supravegheate,** dacă evaluați cunoștințe deosebit de importante din motive de siguranță, de exemplu norme de siguranță pentru electricieni.
- **Declarațiile martorilor.** Aceasta constituie o sursă valoroasă de dovezi; cel mai bine este când martorul:
 - Este familiarizat cu standardele naționale și cu ce se cere elevilor
 - Cunoaște sarcinile și care sunt așteptările de la angajați la locul de muncă
 - A fost format ca evaluator

Declarațiile martorilor ar trebui să includă semnătura martorului, data, detalii privind relația martorului cu candidatul, și, dacă este cazul, trebuie prezentate pe hârtie cu antet.

Practici necorespunzătoare ale profesorilor

Practicile necorespunzătoare pot fi generate și de profesori, atunci când aceștia sunt:

- Superficiali sau slab pregătiți profesional.
- Presați de directorul școlii sau de altă persoană din conducere, pentru a obține rezultate mai prestigioase pentru școală.
- Înclinați spre corupție.

Practicile menționate mai sus pot fi evitate prin implicarea unei terțe părți în procesul de evaluare. Această persoană poate fi un alt profesor sau un agent economic or, în multe cazuri, grupul de colegi. Grupul de colegi poate fi foarte obiectiv în emiterea unor aprecieri de evaluare dacă are criterii clare în conformitate cu care evaluează. Implicarea lor în procesul de evaluare consolidează învățarea necesară pentru practicile democratice, precum și criteriile solicitate pentru finalizarea cu succes a unei sarcini. Evident, profesorul clasei are ultimul cuvânt în stabilirea notei finale.

Completarea listei de verificare pentru evaluare imediat după luarea deciziei, cu alte cuvinte înregistrarea rezultatului, a comentariilor de feedback, solicitarea ca elevul și profesorul și/sau agentul economic să semneze lista de verificare pentru evaluare, contribuie la sporirea deschiderii procesului și conduce la mai multă transparență.

Secțiunea 12 Bune practici în evaluare

Feedback acordat cu promptitudine

Evaluarea sumativă contribuie la o învățare eficientă atunci când evaluările sunt bine concepute, iar rezultatele evaluărilor sunt comunicate prompt elevilor. Aceasta oferă elevilor informații privind progresele pe care le-au înregistrat și poate fi o modalitate eficientă de motivare.

Implicarea elevului în procesul de evaluare

Implicarea elevilor în cât mai mare măsură în procesul de evaluare constituie o bună practică și, prin aceasta:

- Veți contribui la încurajarea sentimentului de proprietate asupra învățării și evaluării și la o mai bună înțelegere a procesului de către elevi
- Puteți facilita planificarea evaluării — elevii pot fi capabili să identifice oportunități adecvate pentru evaluare
- Veți asista în construirea portofoliului (pentru acei elevi care folosesc portofolii)

Evaluarea integrată

Nu este necesar să concepeți un instrument de evaluare pentru a evalua fiecare rezultat al învățării sau criteriu de performanță în parte — o abordare mai integrată a evaluării poate:

- Necesita mai puțin timp
- Evita evaluarea excesivă și îmbunătățește motivația
- Face procesul de evaluare mai semnificativ pentru elevi
- Facilitează verificarea
- Oferi asigurări privind competența globală și îmbunătățește validitatea
- Fi în beneficiul învățării

Activitățile care constituie evaluarea integrată trebuie incluse în planul de evaluare și trebuie să conțină referințe la rezultatele învățării și la probele de evaluare. Aceasta vă va ajuta să vă asigurați că au fost atinse toate rezultatele învățării din toate unitățile de competențe.

Abilități de scriere/citire

În alegerea unui instrument de evaluare, asigurați-vă că, dacă există elevi care ar avea dificultăți în furnizarea unor dovezi în scris, aceasta nu devine un obstacol în calea evaluării pentru ei.

Lista de verificare pentru bune practici

Aceste întrebări ar trebui să vă ajute să reflectați la modalități de a asigura cele mai bune practici.

Care este scopul evaluării?

- Identificarea punctelor forte și a celor slabe la nivel individual?
- Măsurarea progresului și oferirea de feedback?
- Măsurarea realizărilor individuale în conformitate cu un obiectiv specific al învățării sau standard?

Care este rolul evaluării în programul de învățare?

- Există un plan general pentru evaluare care aliniază rezultatele învățării, procesul de predare-învățare și cunoștințele și abilitățile care trebuie dobândite?
- Evaluarea este corelată cu succesiunea dobândirii cunoștințelor și/sau a dezvoltării abilităților în programul de învățare/formare profesională?
- Ați evitat evaluarea excesivă analizând volumul de muncă din cadrul disciplinelor? Ați redus evaluarea excesivă identificând posibilitățile de utilizare a evaluării integrate?
- Există o revizuire periodică a practicilor de evaluare și a impactului acestora asupra elevilor?

V-ați gândit la propriile practici?

- Utilizați o varietate de metode de evaluare pentru a reduce la minimum limitarea la oricare dintre metode?
- Există o utilizare excesivă a evaluărilor scrise care nu reflectă rezultatele învățării stabilite?
- Li s-au explicat elevilor rezultatele învățării și criteriile pentru succes?
- Nivelul limbajului utilizat în evaluare este adecvat rezultatului învățării?
- V-ați asigurat că evaluările nu ridică obstacole inutile pentru oricare dintre elevi?
- A fost fiecare evaluare analizată de colegi pentru a vă asigura că atinge scopurile propuse?
- Evaluarea va fi aplicată individual, unui grup sau întregii clase?
- Cum va fi notată evaluarea? Ați elaborat un set de soluții model/o schemă de evaluare?
- Cum va fi standardizată notarea?

Secțiunea 13 E-evaluare

Indiferent că evaluarea este asistată de calculator sau aplicată prin intermediul examinărilor în scris, al întrebărilor orale, al testelor practice sau prin alte modalități, principiile care stau la baza evaluării rămân aceleași, astfel încât toate îndrumările pe care le oferim privind:

- instrumentele de evaluare și modul de utilizare a acestora
- principiile evaluării
- procesul de evaluare

se aplică și evaluărilor asistate de calculator. Secțiunea referitoare la practicile necorespunzătoare de evaluare este în mod special importantă pentru acest tip de evaluare.

Cu toate acestea, dacă se aplică evaluarea asistată de calculator într-o școală, conducerea școlii va trebui să analizeze care este abordarea cea mai adecvată pentru tipul și amploarea evaluării asistate de calculator pe care își propune să o implementeze (ex: e-testare și/sau e-portofolii) și să o planifice prin:

- Desemnarea unui responsabil pentru dezvoltarea învățării și evaluării asistate de calculator în cadrul școlii.
- Dezvoltarea abilităților de aplicare a evaluării asistate de calculator ca parte a setului de abilități dobândite de toți profesorii, tutorii și instructorii dintr-o echipă.
- Organizarea accesului la cunoștințele de specialitate, cum ar fi sprijinul tehnic, când este necesar.
- Asigurarea tehnologiei TIC specifice, inclusiv platforme de învățare asistată de calculator și software pentru evaluarea asistată de calculator.

Bibliografie

Bernat, S E (2003) "Tehnica învățării eficiente"; Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Black P. and Williams D. (1998) "Inside the Black Box:" Raising Standards Through Classroom Assessment"; Available at www.pdkintl.org/kappan/kbla9810.htm

Butler, R. (1988) Enhancing and undermining intrinsic motivation; the effects of task-involving and ego-involving evaluation on interest and performance. British journal of educational psychology 58, 1-14.

Classroom Assessment", disponibil la www.pdkintl.org/kappan/kbla9810.htm

Coffield F (2008) "Just Suppose Teaching and Learning became the First Priority" disponibil la: <https://www.lseducation.org.uk/>

(2002) "Transforming The Way We Learn"; UK Department for Education and Skills, London.

HMIE (2007) "How Good Is Our School"; Her Majesty's Inspectorate for Education

Knowles M. S. (1980) "The Modern Practice of Adult Education" (revised and updated); Chicago: Association Press (originally published in 1970).

Knowles M. (1984) "The Adult Learner: A neglected species"; Houston, Gulf Publishing.

Illeris K 2002: The Three Dimensions of Learning: Contemporary Learning Theory in the Tension Field between the Cognitive, the Emotional and the Social. Copenhagen: Roskilde University Press. 272 pages. American edition: Malabar, Florida: Krieger Publishing Company, 2004.

Learning and Skills Network (LSN) web site <https://www.lseducation.org.uk>

Learning Teaching Scotland "Assessment is for Learning" website disponibil la www.ltscotland.org.uk/assess/

Mansfield B (2004) "Competence Based Standards, Training and Learning" ETF

Qualifications and Curriculum Authority "The 10 principles: Assessment for Learning" website disponibil la http://www.qca.org.uk/qca_4336.aspx

SEED (2001) "Circular 3/2001: Guidance on Flexibility in the Curriculum"; Edinburgh, HMSO. disponibil pe www.scotland.gov.uk/library3/education/circ3-00.asp

Simpson M. (2001) "Differentiation and Assessment"; Connecticut, Ablex. disponibil pe: www.ltscotland.org.uk/assess/files/diff_assmt.pdf

Stenstrom and Laine 2006 Towards good practices for practice- orientated assessments in European VET University of Jyvaskyla

Anexa 1 Exemplu de Profil Individual al Elevului

Dorim să vă placă să studiați în școala ÎPT și să aveți succes în studiile pe care le urmați. Sunteți principalii responsabili pentru gestionarea timpului și studiilor voastre, însă vă vom asigura ajutor și orientare oricând putem.

Acest chestionar de apreciere a încrederii a fost conceput pentru a vă ajuta pe voi, noii elevi, să identificați abilitățile și cunoștințele care vă vor ajuta să finalizați cu succes studiile. **Nu este un test și nu există răspunsuri corecte sau greșite. Fiți sinceri în răspunsuri. Toate informațiile se vor bucura de încredere deplină.**

Este util atât pentru voi, cât și pentru profesori să vă conturați imaginea abilităților și cunoștințelor pe care le aveți în prezent, pentru a determina o abordare eficientă a studiilor voastre. Profesorul vostru ar putea sugera strategii care să vă ajute să vă consolidați și dezvoltați abilitățile. La sfârșitul anului vă puteți revizui PIE, ajutându-vă astfel să reflectați la primul an de studii și să vă gândiți la viitor.

Acest profil vizează o imagine de ansamblu **completă** asupra setului de abilități pe care le aveți acum și acoperă domenii precum abilitățile de calcul numeric și TIC. Deși aceste abilități pot să nu fie esențiale în programul vostru de studiu, tot este util să vă gândiți acum la ele. Poate că aveți puțină experiență sau deloc în cazul unora dintre aceste abilități. Nu vă temeți să răspundeți sincer! În completarea acestui chestionar începeți să vă gândiți la voi luând în considerare toate aspectele privind abilitățile și dezvoltarea.

Nume:	
Tutore personal:	
Denumirea cursului:	

Bifați cercul care descrie cel mai adecvat ce simțiți				
Comunicare orală	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată
Sunteți siguri pe voi când trebuie să vorbiți cu persoane pe care nu le cunoașteți?	☐	☐	☐	☐
Vă alăturați discuțiilor din clasă sau din grup?	☐	☐	☐	☐
Dacă nu înțelegeți ceva, puneți întrebări?	☐	☐	☐	☐
Vă simțiți confortabil când vorbiți sau faceți o prezentare în fața unui grup?	☐	☐	☐	☐
Vi se pare ușor să explicați ce vreți să spuneți? (să găsiți cuvintele potrivite)	☐	☐	☐	☐
Abilități de comunicare de bază	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată
Sunteți încrezători în legătură cu propriile abilități de citire și de înțelegere?	☐	☐	☐	☐
Sunteți convinși ca folosiți corect dicționarele/ enciclopediile?	☐	☐	☐	☐
Sunteți convinși ca folosiți corect punctuația și regulile gramaticale?	☐	☐	☐	☐
Puteți să ascultați și să vă concentrați pentru perioade îndelungate (ex, o prelegere)?	☐	☐	☐	☐
Sunteți încrezători în legătură cu luarea notițelor în clasă?	☐	☐	☐	☐
Abilități de comunicare superioare	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată
Sunteți capabili să apreciați credibilitatea informațiilor pe care le citiți?	☐	☐	☐	☐
Puteți găsi cu ușurință ideile principale atunci când citiți un text?	☐	☐	☐	☐
Puteți formula informațiile cu propriile cuvinte, fără a copia pasaje întregi?	☐	☐	☐	☐
Puteți exprima clar idei în scris, utilizând un	☐	☐	☐	☐

vocabular adecvat?	☐	☐	☐	☐				
Aveti incredere in capacitatea de a redacta eseuri si a rapoarte?	☐	☐	☐	☐				
Sunteți încrezători în privința găsirii cărților în biblioteca școlii?	☐	☐	☐	☐				
Aveti incredere in voi in timpul pregatirii si sustinerii examenelor?	☐	☐	☐	☐				
Gestionarea timpului	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată				
Vă considerați o persoană bine organizată?	☐	☐	☐	☐				
Vă considerați o persoană bine motivată?	☐	☐	☐	☐				
Lucrați în conformitate cu termene limită și predați lucrările la timp?	☐	☐	☐	☐				
Știți când învățați cel mai bine? (ex, dimineața sau seara)	☐	☐	☐	☐				
Folosiți un jurnal sau un orar pentru a vă ajuta să vă planificați activitățile?	☐	☐	☐	☐				
Acordați timp pentru a verifica/corecta lucrările?	☐	☐	☐	☐				
Abilități de calcul numeric	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată				
Vă simțiți confortabil când lucrați cu:								
Zecimale	☐	☐	☐	☐				
Procente	☐	☐	☐	☐				
Fracții	☐	☐	☐	☐				
Grafice	☐	☐	☐	☐				
Medii	☐	☐	☐	☐				
Abilități TIC	Întotdeauna	În mare parte	Uneori	Niciodată				
Cand utilizati calculatorul lucrați cu ușurință pentru:								
Procesarea textelor (ex, Word)	☐	☐	☐	☐				
E-mail	☐	☐	☐	☐				
Prezentări (ex, Powerpoint)	☐	☐	☐	☐				
Căutarea informațiilor pe internet	☐	☐	☐	☐				
Detalii suplimentare	Acțiuni de întreprins							
Aveți vreo dizabilitate, cerință specială sau afecțiune de ordin medical care v-ar putea afecta studiile?	Dacă ați răspuns „Da” la oricare dintre întrebări, asigurați-vă că a fost informat și tutorele vostru personal sau consilierul pentru dizabilități.							
Despre voi și programul vostru de studiu								
Vă îngrijorează orice alte aspecte ale propriei vieți care v-ar putea afecta studiile?								
Explicați pe scurt de ce ați ales acest program de studiu								
Ce ar trebui să faceți în continuare								
▪ Luați acest profil completat la următoarea întâlnire cu profesorul. Puteți parcurge împreună acest profil și stabili niște ținte pentru viitor. Va puteți adresa de asemenea dirigintelui sau consilierului psihopedagog.								

Anexa 2 Listă de verificare pentru evaluarea modulului

Metode de evaluare specificate. Elevul a fost clar informat în legătură cu metoda de evaluare și sarcinile, ex. poate fi prezentat un raport scurt sau se poate face o prezentare orală.

Criterii clar enunțate. Acesta este criteriul de notare și se leagă de cele de mai sus.

Instrucțiuni clare prezentate. Tema trebuie să aibă un **titlu**, iar instrucțiunile către elev trebuie să fie explicite și să includă încadrarea în timp.

Adecvată nivelului. Temele de lucru sunt concepute pentru a fi utilizate în cadrul unui program de trei sau patru ani, a cărui dificultate crește în fiecare an. Trebuie să vă asigurați că tema de lucru corespunde nivelului programului și ia în considerare ce a fost parcurs până atunci și ce va urma.

Relația cu alte module. Deși în mod normal o temă de lucru se referă în mod special la un anumit modul, ar trebui indicate și relațiile cu alte module.

Realistă și relevantă. Pe cât posibil, tema de lucru ar trebui să reflecte tipul de situație care poate fi găsită oricând, în orice întreprindere. Probabil că va fi necesar ca profesorii să își folosească imaginația pentru a formula teme de lucru, din propriilor cunoștințe și experiențe. Realismul ar trebui să dea viață disciplinei respective, iar elevii vor vedea rapid cât de util este să fi avut ocazia să aibă de-a face cu decizii din „lumea reală”.

Încadrarea în program. Pentru elev este important să vadă cum se încadrează fiecare temă de lucru și evaluare în programul de studiu. Dacă nu reușește să identifice de ce i se solicită o anumită lucrare sau activitate, elevul va fi demotivat și, în lumea afacerilor, acesta ar fi considerat management necorespunzător!

Resursele identificate/disponibile. Nu prea are sens să stabiliți o temă de lucru pentru care elevii nu au nici un fel de informații disponibile. Uneori, pe lângă cărți, biblioteci și internet, există resurse semnificative disponibile local, ori în carul companiilor ori al altor organizații. În cazul deficitului de resurse, este important să încercați să obțineți acces la toate materialele disponibile. Se pot obține gratuit numeroase materiale, ex. revistele și majoritatea cotidianelor au o secțiune „Afaceri” care poate fi păstrată și îndosariată pentru a fi utilizată în viitor. Căutarea și cercetarea materialului constituie o parte importantă a educației elevilor.

Rezonabil încadrată în timp. Temele de lucru practice și proiectele pot solicita ca elevul să efectueze cercetare prin poștă/internet, la companiile locale sau alte organizații. Aceasta necesită timp, lucru care trebuie recunoscut în etapa planificării modulului. În anumite cazuri, avem grupuri responsabile de planificarea și implementarea unei activități. În astfel de situații, tema de lucru sau proiectul pot dura câteva săptămâni. Acest lucru trebuie planificat, iar elevul trebuie să știe data finalizării.

Evaluare. Criteriile evaluate vor fi fost identificate la Criterii (vezi mai sus), însă procesul de evaluare și de înregistrare a acestora, împreună cu aranjamentele pentru înapoierea lucrării elevului, împreună cu feedback-ul corespunzător, trebuie încheiat în limitele perioadei precizate.

Implicarea agentului economic în conceperea cursului/predare/evaluare. Aceasta poate fi o modalitate extrem de valoroasă de a asigura că o temă de lucru/un proiect este relevant(ă) și dă elevului posibilitatea de a experimenta lumea muncii. Cu toate acestea,

agentul economic trebuie să cunoască criteriile de evaluare și să fie format pentru a evalua elevul în conformitate cu acestea.

Anexa 3 Formular de finalizare a modului pentru clasă

Formular de finalizare a modului pentru clasă				
Numele modului:				
Clasa:			Data începerii și finalizării:	
Numele școlii:				
Numele profesorului:				
Numele instructorului/reprezentantului agentului economic:				
Locul de desfășurare al majorității activităților de pregătire practică:				
Nr.	Numele de familie al elevului	Prenumele elevului	Data nașterii	Nota pentru modul
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

Semnătura profesorului clasei.....

Data

Semnătura instructorului.....

Data.....

Semnătura reprezentantului agentului economic

Data.....

Semnătura verficatorului.....

Data.....

Anexa 4: Instrumente de evaluare - studii de caz**Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 1 domeniul agricultură****Calificarea:** Lucrător în creșterea animalelor**Modul:** Producerea și conservarea furajelor**Rezultate:**

1. Identifică principalele specii de plante furajere.
2. Caracterizează plantele furajere;
3. Aplică lucrările de îngrijire la culturile furajere.
4. Recoltează și depozitează plantele furajere.

Evaluare A: Teste (1 lecție) pentru acoperirea tuturor rezultatelor învățării

Evaluarea cunoștințelor privind diferitele plante furajere se face cu ajutorul unui panou pe care sunt prezentate diferite tipuri de plante. Elevul trebuie să identifice plantele furajere, apoi să răspundă la întrebări simple privind caracteristicile lor.

Elevul are o performanță corespunzătoare dacă obține o pondere a răspunsurilor corecte de cel puțin 75 %.

Evaluare B – Temă de lucru (5 lecții)

1. Elevii lucrează în grupuri de câte 4. Fiecărui grup i se cere să se documenteze cât mai complet despre una dintre plantele furajere.
2. Elevii trebuie solicitați în stabilirea listei criteriilor de evaluare cum este cea de mai jos.
3. Grupul trebuie să descrie și să caracterizeze planta furajeră.
4. Prezintă clar condițiile de cultivare și lucrările de îngrijire necesare pe câte o coală de flip chart care va fi afișată pe perete în clasă. Afișul trebuie să poată fi citit cu ușurință și să fie atrăgător prezentat.
5. Analizați cât de favorabile sunt condițiile climaterice și caracteristicile solului din zona în care se află coala pentru cultivarea plantei furajere.
6. Descrieți perioada și condițiile de recoltare, tehnicile și instrumentele utilizate la recoltare.
7. Faceți o prezentare a modurilor de depozitare pentru restul clasei. Fiecare membru al grupului trebuie să participe și să răspundă la întrebările primite.
8. Stabiliți etapele de realizare a temei și modul în care planificați munca în cadrul grupului. Ex: ziua 1 organizați grupele și identificați sursele de documentare; ziua 2 Aflați care sunt caracteristicile diferitelor plante furajere etc. Conveniți cu profesorul asupra conținutului acestei liste.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Identifică plantele furajere	
Lucrează respectând în permanentă normele de siguranță	
Identifică corect caracteristicile	
Descrie corect toate lucrările de îngrijire	
Afișele sunt sugestive și ușor de citit	
Lucrează bine ca echipă	

Utilizează bine timpul si respecta planul propus	
Prezinta date complete, corecte si relevante privind tehnicile de recoltare a plantelor furajere	
Fac o prezentare bine structurată și clară	
Utilizeaza TIC in realizarea prezentarii	

Lista criteriilor se completează și cu alte rezultate ale învățării avute în vedere la proiectarea evaluării care sunt precizate de SPP.

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 1 domeniul agricultură

Calificarea: Lucrător în cultura plantelor de câmp

Modul: Cultura plantelor de câmp
Îngrijirea și recoltarea plantelor de câmp

Rezultate:

- 1.Efectuează lucrarea de combatere a buruienilor la culturile de câmp
- 2.Execută lucrări manuale de combatere a bolilor și dăunătorilor
- 3.Identifică unelte și materiale necesare pentru recoltarea manuală și semimecanizată a plantelor de câmp

Evaluarea A.

1. Elevii sunt organizați în grupe.
2. Elevii sunt solicitați să se documenteze despre diferitele categorii de culturi de plante: cereale păioase și neprășitoare, leguminoase pentru boabe, rădăcinoase și tuberculifere, plante oleaginoase, plante medicinale și aromatice, plante furajere, utilizând manuale, enciclopedii, softuri educaționale și accesând Internetul.
3. Grupele sunt solicitate să identifice plantele de câmp, din categoria repartizată, care sunt cultivate în zonă. Pentru fiecare dintre aceste plante se cere alcătuirea unei hărți mintale care să
 - Evidențieze condițiile optime de dezvoltare a culturilor (exemplu: caracteristicile solului, perioade optime de înființare, umiditate, perioadă de recoltare etc.)
 - Identifice buruienile, bolile și dăunătorii cei mai frecvenți pentru plantă, perioada și modul în care afectează dezvoltarea plantei.
 - Metodele, materialele și echipamentele utilizate, perioade de aplicare
 - Alți factori care pot influența cultura respectivă.
4. Hărțile sunt afișate și fiecare grupă răspunde întrebărilor puse de colegi.

Evaluarea B.

1. Fiecare elev este solicitat să observe și să reflecteze asupra modului de aplicare a diferitelor proceduri de combatere a buruienilor, bolilor și dăunătorilor și să consemneze într-un jurnal.
2. Elevii sunt încurajați să ceară explicații și sprijin în timpul efectuării lucrărilor de întreținere realizate sau la utilizarea diferitelor aparate și/sau utilaje.
3. Elevii vor fi încurajați să consemneze succint cât de greu le-a fost să realizeze diferitele lucrări de întreținere și de recoltare și cum cred că își pot îmbunătăți performanțele, precum și cât de periculoase consideră că sunt pentru sănătatea lor diferitele operații.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Identifică plantele din categoria repartizată	
Lucrează respectând în permanență normele de siguranță	
Utilizează surse variate, inclusiv Internetul, pentru documentare	
Identifică corect caracteristicile	
Describe corect toate lucrările de îngrijire folosind limbaj specific	

Hărțile sunt sugestive și ușor de citit	
Lucrează bine în echipă și individual	
Utilizează bine timpul și respectă planul propus	
Prezintă date complete, corecte și relevante privind tehnicile de întreținere și de recoltare a plantelor	
Răspund bine, structurat și clar întrebărilor adresate	
Utilizează TIC în realizarea jurnalului	
Expune corect și personalizat dificultățile avute și propune soluții realiste pentru îmbunătățirea performanțelor	

Lista criteriilor poate fi completată și cu alte rezultate ale învățării avute în vedere la proiectarea evaluării.

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2, agricultură

Calificarea: Lucrător în agricultură și gospodărie ecologică

Modul: Particularități tehnologice de creștere și exploatare a animalelor în condiții ecologice

Întreținerea și îngrijirea animalelor în condiții ecologice

Rezultate:

1. Identifica rasele de animale care se pretează pentru creșterea și exploatarea ecologică
2. Hrănește animalele în condiții ecologice
3. Întreține și îngrijește animalele în condiții ecologice

Evaluare: Sarcina de lucru

Elevii liceului au decis să-și folosească experiența dobândită și să realizeze ***Calendarul gospodarului*** unde toate persoanele interesate să găsească informații utile privind lucrările legate de întreținerea și îngrijirea animalelor în condiții ecologice.

Fila de calendar a fiecărei luni din an, de format A3, trebuie să cuprindă o imagine sugestivă, date despre lucrările pe care un om gospodar trebuie să le desfășoare în acea lună pentru întreținerea și îngrijirea animalelor în condiții ecologice, recomandări și un spațiu destinat consemnării unor observații (modul în care se dezvoltă animalele, probleme sau dificultăți în activitate, producția și profitul obținut, etc.). Opțional, varianta electronică a calendarului poate fi proiectată să furnizeze mai multe detalii.

1. Organizați în grupe, elevii se documentează și stabilesc rasele de animale: taurine, ovine, porcine, cabaline, pasări și animale mici pentru care pot fi îndeplinite în zonă cerințele de creștere în condiții ecologice.
2. Elevii fac fotografii animalelor sau aleg fotografii din documentația accesată și le asociază scurte descrieri caracteristice (rezistența genetică, rase primitive, caractere de exterior, caractere productive etc.)
3. Elevii realizează și descriu pe scurt principalele lucrări pentru întreținerea și îngrijirea animalelor care trebuie realizate în fiecare lună pentru:
 - Asigurarea și întreținerea adăposturilor și padocurilor
 - Igienizarea adăposturilor (curățirea mecanică, dezinsecții cu preparate ecologice, frecvența igienizărilor etc.)
 - Asigurarea hrănirii ecologice a fiecărei rase (conversia pășunilor, furaje ecologice, adaos admis etc.)
 - Respectarea tehnicii hrănirii animalelor
 - Îngrijirea animalelor (verificarea sănătății animalelor, cum se manifestă unele boli, igiena corporală, ritmul de creștere normal etc.)
 - Valorificarea produselor animaliere
 - Norme de igiena și securitatea muncii specifice lucrărilor de abordare și conținere, hrănire, îngrijire și întreținere a animalelor.
4. Elevii sunt încurajați să formuleze și să insereze recomandări provenind din experiența proprie sau a unor persoane cu experiență în domeniu.

5. Fiecare grupă redactează și își prezintă filele de calendar, răspunde întrebărilor colegilor și decide asupra oportunității efectuării modificărilor sau completărilor sugerate de colegi.

5. Grupele vor fi sprijinite să aleagă varianta finală de prezentare a calendarului ca produs al colaborării dintre toți elevii clasei.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	
Documentarea este realizată din surse variate de informare	
Informații colectate se regăsesc în soluțiile propuse	
Deciziile luate sunt susținute cu argumente solide	
Prezentările sunt riguroase, imaginile sunt sugertive și atractive	
Utilizează TIC în documentare, proiectare și prezentare	
Lucrările prezentate și recomandările sunt necesare și pertinente	
Valorifică experiența personală în creșterea animalelor	
Varianta electronică este ușor de utilizat și conține mai multe informații utile atractive prezentate	

Pot fi inserate și alte criterii conform cu rezultatele învățării avute în vedere.

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2, domeniul silvicultură**Calificarea: Pădurar****Modul: Amenajarea și exploatarea pădurilor
Ameliorarea terenurilor degradate****Rezultate:**

1. Identifică formele de degradare a terenurilor
2. Participă la lucrările tehnice de ameliorare a terenurilor degradate
3. Execută lucrări fitoameliorative

Evaluare: Sarcina de lucru

Elaborarea și promovarea unui plan de ameliorare a pădurii din zonă în cadrul manifestărilor organizate cu prilejul unei zile mondiale dedicate mediului.

1. Elevii vizitează pădurea și terenurile din zonă și adună dovezi de degradare a acestora (fotografii, probe de sol, frunze, plante etc.)
2. Analizează probele, identifică zone degradate și cauzele degradării, face prognoze asupra dinamicii degradărilor terenurilor în condițiile exploatării lor în aceleași condiții.
2. Realizează o hartă pe care sunt consemnate formele de degradare ale terenurilor și în legendă caracteristicile acestora (eroziune pluvială și eoliană, fenomene de alunecare, terenuri sărăturate, terenuri cu exces de apă, terenuri degradate antropice și coexistența unora dintre aceștia)
3. Asociază fiecărei zone degradate factorii favorizanți și argumentează influența dominantă a unora dintre aceștia (apa, vântul, gravitația, omul) și influența asociată a acestora.
4. Organizați în grupe, elevii stabilesc, pentru fiecare zonă în parte, lucrările ameliorative necesare în funcție de cauze și urgența acestora, precum și trăinicia diferitelor soluții posibile de ameliorare
5. Pentru fiecare categorie de lucrări (evacuarea apei în exces, evacuarea sărurilor, consolidarea versanților și a malurilor, stabilizarea nisipurilor, lucrări fitoameliorative) grupele de elevi aleg și justifică soluția de ameliorare potrivită
6. Prezintă obiectivele de lucru informaționale, organizatorice și acționale de ameliorare
7. Estimează efortul necesar precizând numărul echipelor și sarcinile membrilor acestora, materiale, utilajele și echipamente necesare pentru lucrările de ameliorare și respectarea normelor de igienă și securitate a muncii
8. Prezintă beneficiile pe termen mediu și lung aduse de pădurea bine întreținută și exploatată.
9. Prezintă într-o formă adecvată și susține convingător cu prilejul Zilei Pământului activitățile de ameliorare propuse, face public proiectul postându-l pe pagina web a liceului, adresându-l diferiților decidenți, promovându-l și cu alte ocazii (Caută pe Internet site-ul UE, ONU sau al organizațiilor profesionale sau ecologiste alte zile dedicate pădurii și mediului oportune prezentării)

Activitățile desfășurate ar trebui consemnate zilnic iar dovezile (fotografii; protocolul prelevării, înregistrării, analizării probelor și rezultatul acestora; schițe de localizare și consemnare a intervențiilor ameliorative; documente de informare/sensibilizare a populației; responsabilitățile membrilor echipelor; documente de calcul estimativ al costurilor etc.) cuprinse într-un dosar al proiectului. Înregistrările video sau fotografiile, opiniile exprimate de experți sau de cetățeni vor fi colectate pentru a aprecia impactul proiectului și a prezentării.

Criterii de evaluare	Feedback elev
----------------------	---------------

Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	
Găsește și colectează dovezi convingătoare ale degradării terenurilor	
Analizează probele și stabilește cauzele	
Harta este corect și complet realizată conform cerințelor	
Estimarea dinamicii degradărilor este rațională	
Propune soluții fezabile de ameliorare	
Dimensionează corect eforturile pentru ameliorarea terenurilor	
Dosarul final este complet și planul clar prezentat	
Informații colectate se regăsesc în soluțiile propuse	
Lucrările propuse și materialele necesare sunt justificate	
Repartiția sarcinilor acoperă toată gama de lucrări necesare	
Utilizează TIC în proiectare și prezentare	
Planul prevede implicarea elevilor liceului în realizarea proiectului	
Prezentarea proiectului este atrăgătoare și are impact	
Identifică și prezintă convingător beneficiile dezvoltării durabile a pădurii	

Lista criteriilor poate fi completată și cu alte rezultate ale învățării avute în vedere la proiectarea evaluării.

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 3 domeniul agricultură**Calificarea: Tehnician în agroturism****Modul: Conservarea și protecția mediului****Rezultate:**

1. Argumentează implicațiile ecosistemelor din zonă pentru agroturism
2. Identifică comportamentul bioindicatorilor la acțiunea factorilor poluanți
3. Monitorizează impactul ecosistemelor antropice asupra calității mediului
4. Respectă legislația în vigoare privind protecția mediului înconjurător

Evaluarea A: Investigație***Descrierea mediului din localitatea în care locuim și din împrejurimi***

1. Elevii lucrează individual și în grup.
2. Fiecare grupă se documentează asupra elementelor descriptive ale mediului convenite cu profesorul îndrumător după anumite criterii (tipuri de ecosisteme, impactul asupra agroturismului, indicatori ai calității mediului etc.).
3. Stabilește utilizând diferite căi și diferiți indicatori modificările produse de factorii poluanți și implicațiile pentru agroturism
4. Realizează o descriere a calității mediului din localitate și împrejurimi susținută de date, tabele, grafice.

Evaluarea B: Proiect***Implicarea populației în elaborarea și aplicarea deciziilor privind menținerea și ameliorarea calității mediului***

1. Grupele de elevi reflectează asupra evoluției calității mediului luând în considerare unul sau mai mulți factori cum ar fi:
 - Dezvoltarea/schimbarea sistemului de agricultură
 - Industrializarea zonei
 - Creșterea/descreșterea demografică
 - Creșterea indicatorilor de exploatare a resurselor
 - Extinderea suprafețelor intravilane ale localității
2. Față de cazurile analizate identifică și prezintă riscurile precum și precauțiile necesare în luarea deciziilor pentru a preveni daunele, pentru conservarea biodiversității, pentru evitarea poluanților periculoși, pentru gestionarea substanțelor și deșeurilor
3. Elaborează o descriere succintă, anticipativă a calității mediului peste 25 de ani dintr-o perspectivă optimistă, respectiv una pesimistă, având ca suport respectarea și îmbunătățirea legilor privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă sau nerespectarea legilor existente.
4. Folosește unele dintre rezultatele activităților și documentării pentru realizarea un afiș care să susțină implicarea fiecăruia în luarea și aplicarea deciziilor cu impact asupra mediului.
Documentarea ar trebui să cuprindă și descrieri ale localității, ale florei și faunei realizate de vârstnicii localității și cum, în opinia lor, acestea și-au modificat unele caracteristici, acte/documente/fotografii din care să se observe diversitatea, unele caracteristici sau densitatea unor specii în momentul întocmirii lor, valori ale indicatorilor de calitate pentru aer, apă, sol etc..

Criterii de evaluare	Feedback elev
Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	

Documentarea este realizată din surse diverse care permit stabilirea modificărilor de mediu	
Indicatorii sunt utilizați corect	
Apreciază justificat impactul asupra agroturismului	
Prezentarea calităților mediului este succintă și completă însoțită de date comparative, grafice, tabele	
Utilizează TIC în documentare și prezentare	
Evoluția calității mediului, în funcție de modificarea unor factori, este prezentată plauzibil	
Riscurile sunt identificate corect iar precauțiile prezentate sunt justificate	
Afișul este sugestiv și atrage	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul nivel 3+ domeniul agricultură**Calificarea: Maistru agronom****Modul: Elemente de managementul calității
Acționează pentru menținerea sistemului de asigurare a calității****Rezultate:**

1. Precizează principiile de management al calității
2. Efectuează controlul statistic
3. Acționează pentru menținerea sistemului de asigurarea calității
4. Aplică tehnici de îmbunătățire continuă a calității

Evaluare: Jurnal

1. Pe perioada desfășurării activităților de instruire la întreprinderea parteneră observă, documentează-te și consemnează într-un jurnal diferite aspecte ale asigurării calității
2. Notează aspectele din activitatea fermei care dovedesc că sunt respectate principiile managementului calității
3. Discută cu colegii și verifică dacă ai interpretat corect aspectele observate.
3. Solicită sprijinul persoanelor din fermă pentru a te documenta privind: planificarea calității, organizarea activităților referitoare la calitate, coordonarea activităților referitoare la calitate, antrenarea personalului pentru realizarea obiectivelor calității, ținerea sub control a calității, asigurarea calității, îmbunătățirea calității
4. Notează-ți opiniile privind: manualul calității, procedurile, standardele, formularele și planificarea raportărilor, procedurile de audit a calității, strategiile de îmbunătățirea calității și instrumentele folosite.
5. Reflectează asupra acestor aspecte ale asigurării calității, valorificând însemnările din jurnal, și în relație cu legislația, standardele firmei, costuri și satisfacerea clienților, formulează câteva măsuri care, în opinia ta, ar putea contribui la îmbunătățirea calității.
6. Redactează propunerile și realizează o prezentare sugestivă care să convingă persoanele decidente să reflecteze asupra necesității actualizării sistemului de asigurare a calității din întreprindere.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Relaționează cu ușurință cu partenerii	
Planifică și gestionează corespunzător timpul	
Jurnalul este completat periodic si însemnările dovedesc orientarea pentru rezolvarea temei	
Documentarea la fermă este completă	
Notele dovedesc informarea despre diferite sisteme de asigurarea calității	
Identifică elemente de asigurare a calității specifice fermei în care lucrează	
Utilizează TIC in documentare si prezentare	

Însemnările reflectă opiniile personale	
Măsurile propuse sunt pertinente și sunt completate cu variante de implementare	
Măsurile iau în considerare implicarea angajaților	
Utilizează facilitățile multimedia în prezentare	
Realizează o prezentare clară și captivantă	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 1 domeniul turism și alimentație publică

Calificarea: **Lucrător în hotel**

Modul: **Calitatea serviciilor hoteliere**

Rezultate:

1. Identifică factorilor care influențează calitatea serviciilor hoteliere
2. Dezvoltă factorilor care influențează calitatea serviciilor hoteliere
3. Aprecieri gradului de satisfacție a clienței hoteliere
4. Realizarea serviciilor hoteliere în condiții de calitate

Evaluarea A: Studiu de caz

Cu acordul instituției partenere se înregistrează modul în care elevii au servit clienții hotelului în timpul instruirii practice. Înregistrarea este vizionată și analizată de elevi sub îndrumarea profesorului.

1. Elevii identifică și notează pe flip chat factorii specifici din dotarea și organizarea hotelului care influențează calitatea serviciilor hoteliere.
2. Organizați pe grupe elevii discută între ei și descriu succint unii dintre factorii care influențează calitatea serviciilor (calități ale personalului, dotare hotel etc.) .
3. Analizând imaginile înregistrate, elevii apreciază activitatea și identifică stângăciile sau greșelile comise în servirea clienților.
4. Elevii solicită sprijin în aprecierea corectă a respectării standardelor de calitate specifice serviciilor hotelului.
5. Elevii sunt solicitați să propună căi prin care performanța colegilor lor poate fi îmbunătățită.

Evaluarea B: Joc de rol

1. Asumându-și diferite roluri și ținând cont de observațiile făcute prin studiul de caz, elevii arată cum ar fi trebuit oferite servicii de calitate clienților hotelului. Vor fi simulate situațiile analizate și situații frecvente, cotidiene în activitatea hotelieră.
2. Elevii care au asistat la „prezentarea model” sunt solicitați să constate dacă au fost oferite servicii de calitate.
3. Elevii care au jucat rolul clienților fac aprecieri asupra calității serviciilor iar cei care au asistat identifică indicii ale gradului de satisfacție al clienței unui hotel.
4. Pe flip chart se vor scrie toate indiciile privind atitudinea și limbajul (verbal și nonverbal) care indică un client mulțumit de modul în care a fost servit.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Contribuie la activități grupului	
Comunică clar	
Capabil să răspundă la întrebări tehnice simple	
Criterii de evaluare	Feedback grup
Planifică și gestionează timpul	
Proiectează și realizează corect jocul de rol asumat	
Identifică factorii care au influențat calitatea serviciilor hoteliere oferite	
Observă aspectele specifice hotelului care influențează calitatea serviciilor	

Describe pe scurt și sugestiv factorii care influențează calitatea serviciilor	
Fac sugestii pentru îmbunătățirea prestației	
Describe indici ai gradului de mulțumire a clienților	
Etc.	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2 domeniul turism și alimentație publică

Calificarea : Recepționar-distribuitor

Modul: Asigurarea calității în activitatea magazinului

Rezultate:

1. Menținerea funcționalității sălii de vânzare
2. Îmbunătățește calitatea la locul de muncă
3. Limitează riscul comercial
4. Aplică deontologia profesională în relațiile cu client
5. Aplică normele de calitate în domeniul de activitate
6. Utilizează metode standardizate de asigurare a calității

Evaluare: Sarcina de lucru

Calitatea activităților desfășurate în magazinul în care faci practică poate fi îmbunătățită.

Sarcina ta este ca, împreună cu colegii, să identificați cum se poate face acest lucru.

1. Observați, măsurați și proiectați cum ar trebui reorganizat magazinul pentru a asigura mai bună accesibilitate (la raioane, culoare, casă), creșterea funcționalității și diminuarea deteliilor, îmbunătățirea supravegherii pentru prevenirea furturilor.
2. Propunerile sunt specifice magazinului în care lucrați (spații, categorii de produse comercializate, personal, etc.) și sunt motivate.
3. Stabiliți în cadrul grupului cum pot fi modificate procedurile și responsabilitățile echipelor și individuale pentru a menține funcționalitatea, eficiența supravegherii și a intervențiilor, îmbunătățirea comportamentului personalului și dezvoltarea capacităților de comunicare.
4. Analizând procedurile din magazin și diferite sisteme de asigurarea calității identificați norme, documente, metode, criterii și indicatori, privind activitatea de asigurarea calității în magazin.
5. Analizează activitatea desfășurată de tine și identifică, aspectele din activitatea desfășurată care ar trebui îmbunătățite și cum ai putea face asta. Cere sprijin profesorilor sau persoanelor desemnate cu asigurarea pregătirii practice.
6. Pregătești o prezentare a propunerilor de câteva slide-uri răspunde-și întrebărilor colegilor și comentează sugestiile lor.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Contribuie la activitățile grupului	
Planifică și gestionează bine timpul	
Comunică clar	
În considerare observații semnificative pentru îmbunătățirea activității magazinului	
Proiectează reamenajarea sau susține argumentat menținerea organizării existente	
Identifică factorii care influențează calitatea în servirea clienților	
Făce referiri la norme, documente, criterii și indicatori folosiți pentru asigurarea calității de magazin	
Capabil să răspundă la întrebări tehnice simple	

Prezintă pe scurt propuneri de ameliorare a factorilor care influențează calitatea serviciilor	
Autoevaluarea și planul de îmbunătățire a prestației personale este realist	
Răspunde întrebărilor colegilor	
Etc.	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2 domeniul turism și alimentație publică

Calificarea : Tehnician transporturi

Modul: Managementul calității

Rezultate:

1. Analizează procese și faze de proces pentru îmbunătățirea calității acestora.
2. Aplică proceduri adecvate de implementare a managementului calității.

Evaluare: Sarcina de lucru

Pentru agentul economic partener în pregătirea practică trebuie să elaborați, în colectiv, un plan de monitorizare a asigurării calității.

1. Documentați-vă utilizând diferite surse de informare în specificul managementului calității pentru domeniul de activitate al firmei.

2. Se va avea în vedere monitorizarea tuturor etapelor din cadrul unui proces de asigurare a calității, identificarea și asocierea indicatorilor de calitate diferitelor etape și a modelului de calitate, identificarea măsurilor organizatorice măsurilor la nivelul unei organizații, pentru aplicarea unui model de management al calității, procedurile interne de monitorizare a proceselor

3. Planul trebuie să fie concret și personalizat instituției (localizare, resurse materiale și umane, resurse informaționale etc.) și elaborat pornind de la identificarea și descrierea bunelor practici, după caz, prin indicatori sau descriptori.

4. Planul trebuie să prezinte responsabilități, proceduri, structura documentelor de monitorizare, fluxurile informaționale și termene, evaluări de referință care să confirme respectarea standardelor de calitate și să permită constatarea evoluției în direcția îmbunătățirii performanțelor.

5. Un capitol important al activității trebuie să fie cel referitor la modalitățile relevante prin care se monitorizează, se motivează și li se asigură angajaților participarea la învățare pe parcursul întregii vieți.

4. Planul va fi prezentat în scris, maxim 10 000 de cuvinte, pentru analiză conducerii firmei și discutat cu colegii.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Contribuie la activități grupului	
Planifică și gestionează bine timpul	
Comunică clar	
la în considerație observații semnificative pentru îmbunătățirea activității	
Planul este concret și personalizat instituției	
Identifică factorii care influențează calitatea în servirea clienților	
Face referiri la norme, documente, criterii și	

indicatori folosiți de firmă pentru asigurarea calității	
Prezintă pe scurt planul de monitorizare	
Planul de monitorizare prevede proceduri de identificare a preocupărilor pentru creșterea calității prin creșterea calificării angajaților	
Planul prevede proceduri de monitorizare a tuturor proceselor și este realist	
Prevede documentarea printr-o gamă variată de procedee	
Răspunde întrebărilor colegilor	
Etc.	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 1 domeniul comerț**Calificarea:** Lucrător în comerț**Modul:** Relații profesionale**Rezultate:**

1. Participă la discuții pe un subiect simplu
2. Elaborează o prezentare scurtă pe un subiect dat
3. Își asumă rolurile care îi revin în echipă

Evaluare:**A. Studiu de caz**

Elevilor li se prezintă înregistrări ale unor activități specifice calificării și sunt suținuți să-și spună părerea asupra modului de realizare a acestora. În analiza comunicării în limbi străine elevii sunt ajutați de profesorii de specialitate. Analiza va avea în vedere: tema și conținutul dialogului, contextul în care are loc, modul de formulare a răspunsurilor și de adresare, corectitudinea pronunției și exprimării în limba străină, ținuta, mimica, gesturile, limbajul non-verbal, modul în care este exprimat atașamentul față de client și modul de rezolvare a solicitărilor clientului.

B. Joc de rol

Elevii se organizează în grupe și arată modul *CORECT* în care ar fi trebuit să se desfășoare unele dintre evenimentele analizate în contexte bine precizate (dialog în limba română, dialog în limba engleză/franceză/germană cu un client care nu vorbește corect limba, servirea unei persoane cu dizabilități, etc.).

C. Activitate de grup

Grupurile de elevii își aleg o temă dintr-o listă dată pentru a susține o prezentare scurtă cum ar fi: formule corecte de adresare clienților în diferite limbi; gesturile, mimica și limbajul non-verbal care reflectă atașamentul față de client; ținuta în relațiile cu clienții; probleme tipice în relațiile cu clienții și soluționarea lor corectă; relațiile profesionale în firmă; „semnele” care îmi spun că clientul este mulțumit etc. Fiecare elev se documentează, elaborează și realizează prezentarea, răspunde întrebărilor colegilor. Colegii de grupă apreciază corectitudinea conținutului prezentării și fac completări, iar ceilalți colegi apreciază prezentarea și fac sugestii pentru îmbunătățirea viitoarelor prezentări.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	
Identifică greșelile și argumentează	
Joacă corect rolul asumat	
Promovează soluții în conformitate cu contextual dat	
Își adaptează conduita diferitelor categorii de clienți	
Utilizează TIC în documentare	
Realizează o prezentare completă și atractivă	
Describe unele din modalitățile prin care identifică satisfacția clienților	

Este receptiv la sugestiile colegilor	
---------------------------------------	--

Criteriile pot fi detaliate cu alte rezultate ale învățării avute în vedere .

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2 domeniul industrie alimentară

Calificarea: **Brutar-patiser-preparator produse făinoase**

Modul: **Aprecierea valorii nutritive a alimentelor**

Rezultate:

1. Prezintă rolul glucidelor în alimentație;
2. Prezintă rolul lipidelor în alimentație;
3. Prezintă rolul protidelor în alimentație;
4. Descrie rolul catalizatorilor;

Evaluare:

1. Elevii organizați în grupe sunt consultați asupra criteriilor de evaluare
2. Grupele de elevi trebuie să realizeze câte o hartă mentală cât mai completă având ca temă: *Rolul glucidelor în alimentație, Rolul lipidelor în alimentație, Rolul protidelor în alimentație, Rolul biocatalizatorilor.*
3. Elevii dau răspunsuri scurte întrebărilor profesorului privind tema pe care o realizează.
4. Hărțile expuse în clasă sunt analizate și discutate împreună cu colegii.
5. Elevii se documentează și asociază hărților tabele cu aportul caloric, imagini care evidențiază structura și proprietățile sau principalii reprezentanți; imagini și date privind fructe, legume, alimentele cu conținut semnificativ de glucide, lipide protide, vitamine, enzime; date, descrieri sau imagini care evidențiază consecința excesului sau lipsei acestora din alimentație etc.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	
Harta este completă și sugestiv prezentată	
Harta reflectă: • clasificări, • structura chimică, • proprietățile fizice și chimice, • principalii reprezentanți și clasificarea lor, • răspandirea, • structura, • proprietati fizico-chimice, • aportul caloric, • rolul plastic și funcțional.	
Răspunsurile la întrebări sunt clare și corecte	
Participă la discuții și contribuie la analiza activităților	
Utilizează TIC în documentare și prezentare	
Datele, tabelele și ilustrațiile alese sunt corecte, atractive și sugestive	

Completările fac referiri la procedee practice de analiză realizate în laborator	
Rolul plastic și funcțional este prezentat într-un mod cuprinzător	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 3 domeniul turism și alimentație publică

Calificarea: Tehnician în hotelărie

Modul: Atitudinea centrată pe client

Rezultate:

1. Analizează problemele clienților
2. Soluționează problemele clienților
3. Aplică normele dezvoltării durabile referitoare la client

Evaluarea: Tema de lucru

Conduita angajaților hotelului este, în multe cazuri, cheia succesului afacerilor din hotelărie. Asigurarea dezvoltării atitudinii centrate pe client la toți angajații preocupă conducerea firmei. Ți se cere să realizezi un proiect de perfecționare a angajaților.

1. Proiectul trebuie să prevadă proceduri de identificare a nevoilor specifice, individuale de formare a angajaților (observații, chestionare, interviuri, analiza documentelor, etc.) în domenii cum ar fi:
 - capacitatea de a monitoriza nevoile clienților referitoare la: politica firmei, comportamentul personalului, serviciile prestate, preluarea cererilor clienților (înregistrare, identificarea cauzelor etc.);
 - promovarea unei ținute corespunzătoare față de client (calm și discreție, atitudine înțelegătoare și plăcută, ținută fizică și vestimentară adecvată);
 - calitatea alternativelor propuse și alegerea corespunzătoare a soluționării cererilor;
 - transmiterea sarcinilor personalului.
2. Proiectul trebuie să aibă în vedere promovarea normelor dezvoltării durabile referitoare la client:
 - respectarea turistului,
 - siguranța turistului,
 - protecția turistului,
 - comportamentul turistului în unitatea hotelieră,
 - fidelizarea turistului,
 - comportamentul turistului față de comunitatea gazdă.
3. Procedurile de consiliere a angajaților privind necesitatea perfecționării profesionale și asupra alternativelor de dezvoltare a carierei.
4. Motivarea și susținerea eforturilor de perfecționare prin creșterea autonomiei și a responsabilităților.
5. Promovarea unui cadru informal și non-formal care să stimuleze perfecționare/învățarea.
6. Elaborează susținerea proiectului în termeni de oportunitate și eficiență a utilizării resurselor financiare în raport cu beneficiile estimate.

Criterii de evaluare tipice	Feedback elev
Soluțiile sunt practice în conformitate cu legislația	
Utilizează internetul pentru a căuta informații	
Face selecția procedurilor de identificare a	

nevoilor de formare	
Proiectul propune categorii distincte de teme de formare	
Sunt planificate strategiile de consiliere	
Planifică și gestionează timpul	
Promovează o atitudine colegială	
Are soluții ingenioase de promovare a învățării	
Susține argumentat proiectul	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 2 domeniul materiale de construcții

Calificarea: Mozaicar, montator placaje

Modul: Studiul culorilor

Rezultate:

1. Prezintă cercul cromatic
2. Stabilește efectul culorii asupra omului
3. Utilizează culorile în crearea mediului ambiant

Evaluare: Prezentare

1. Elevii trebuie să proiecteze și să realizeze o prezentare PowerPoint cu titlul **Studiul culorilor**
2. Prezentarea trebuie să cuprindă:
 - Diferite modalități grafice de prezentare a culorilor primare, secundare, terțiare
 - Imagini de mozaic și placaje care ilustrează diverse combinații ale culorilor
 - Folosirea slide-urilor pentru a genera prin contrast, armonie, tonuri, luminozitate, saturație diferite efecte asupra privitorilor
 - Propunerea unor combinații de culori ca soluții pentru diferite destinații (îngrijirea sănătății, învățământ, activități productive preponderent fizice, muncă de birou, relaxare) și efecte psihice și fiziologice pozitive (dinamism, tonus, optimism, calm, tensiune normală, apetit)
3. La finalul prezentării elevii vor prezenta destinația și intențiile lor privind efectele asupra privitorilor și vor primi feedback de la colegi și profesori.
4. Elevii sunt consultați asupra criteriilor de evaluare și îndrumați să solicite sprijin în realizarea prezentării de la profesorii de specialitate.

Ar fi de dorit ca elevii să asocieze slide-urilor un fond muzical care să susțină efectul dorit asupra privitorilor și să completeze prezentarea cu imagine unor combinații de culori realizate prin placaj sau mozaic reprezentative pentru diferite efecte dorite.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Prezentarea culorilor principale, secundare, terțiare este completă	
Planifică și gestionează timpul	
Documentarea este realizată din surse diverse	
Utilizează TIC în documentare și prezentare	
Imaginile selectate sunt reprezentative	
Definește clar efectul dorit al cromaticii	
Obține efectul dorit prin combinația de culori (contrast, armonie, tonuri, luminozitate, saturație) și prin grafica aleasă	
Utilizează facilitățile multimedia	
Galeria foto este bogată	

Solicită îndrumare pentru rezolvarea unor probleme mai dificile din realizarea prezentării	
Participă la discuții	
Etc.	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 3 domeniul industria textilă și pielărie

Calificarea: **Tehnician designer vestimentar**

Modul: **Costume și stiluri de vestimentare**

Rezultate:

1. Analizează produsele vestimentare
2. Caracterizează principalele tipuri de costume din epocile istorice
3. Realizează modele adaptate stilurilor vestimentare contemporane
4. Elaborează și susține prezentări pe teme costumelor și stilurilor vestimentare

Evaluare: Proiect

Deoarece în acest an școlar Colegiul sărbătorește 150 ani de la înființare, s-a decis ca la festivitățile aniversare unii participanți să fie îmbrăcați așa cum, în timp, au fost îmbrăcați elevii școlii și părinții acestora.

1. Grupelor de elevi li se distribuie o perioadă pentru care trebuie să proiecteze veșminte pentru bărbați, femei și copii.
2. Elevii trebuie să se documenteze asupra perioadei, să culeagă date despre:
 - obiceiurile vestimentare ale vremii pentru diferite categorii sociale,
 - materialele și accesoriile folosite,
 - culori și modele,
 - imprimeuri,
 - tiparelor și tipurilor de cusături.
3. Fiecare grup alege, din mai multe variante propuse, veșmintele care vor fi realizate
4. Elevii trebuie să-și promoveze proiectul pentru a găsi resursele necesare pentru finalizarea lui.
5. Elevii realizează costumele pentru colegi și în acest sens ei vor lua măsurile, desena tiparul, vor croi și vor coase veșmintele. Pentru fiecare etapă de realizarea costumelor se vor face înregistrări video.
6. Costumele vor fi prezentate însoțite de fotografii și de scurte prezentări ale perioadei, obiceiurilor vestimentare și conjuncturilor în care se purta veșmântul, date tehnice privind materialul, croiala, culorile și imprimeurile, accesoriile. Prezentarea va fi completată prin vizionarea filmului privind etapele de execuție ale costumelor.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Participă la munca grupului	
Planifică și gestionează timpul	
Documentarea este completă și soluțiile clar prezentate	
Informații colectate se regăsesc în schițele modelelor propuse	
Respectă tehnologia de realizare a fiecărui element vestimentar ilustrată prin înregistrări	
Materialele și accesoriile sunt alese corespunzător	
Utilizează TIC în proiectare și prezentare	

Lucrările propuse și materialele necesare sunt justificate	
Găsesc soluții pentru finalizarea proiectului	
Textul prezentărilor este clar și corespunzător dimensionat	
Răspund întrebărilor adresate	
Dosarul proiectului este complet	

Studiu de caz pentru evaluarea unui modul de nivel 3+ domeniul mecanic**Calificarea: Maistru cazangerie, construcții metalice și sudură****Modul: Tehnica sudării cu flacără de gaze și arc electric****Rezultate:**

1. Organizează locul de muncă pentru operațiuni de asamblare prin sudură cu flacără de gaz și arc electric
2. Proiectează instructajul specific alegând normele NTSM și PSI potrivite
3. Indică echipamentele de protecție necesare, echipamentul de lucru, tehnica de lucru
4. Prezintă pericolele și procedura de intervenție în caz de accident

Evaluare: Sarcina de lucru

Una dintre cele mai importante responsabilități ale coordonatorului unei echipe este de a crea un mediu sigur de lucru pentru toți angajații.

Lucrând în echipă proiectați o inspecție privind respectarea NTSM și PSI

1. Consultați legislația generală și specifică pentru activitățile desfășurate de firma parteneră privitoare la tema inspecției.
2. Elaborați planul de inspecție și o listă de verificare
3. Planul trebuie să aibă în vedere verificarea existenței avizelor de funcționare, respectarea procedurii de identificare a riscurilor, semnalarea riscurilor și existența avertizărilor necesare, amenajarea punctelor de lucru și folosirea echipamentelor de protecție, documentele de organizare și desfășurare a activităților privind protecția muncii, pregătirea personalului, îndeplinirea sarcinilor semnalate de inspecțiile precedente etc. Întocmiți o listă de verificare cât mai completă.
4. Grupele își prezintă planul și lista de verificare, le discută și stabilesc varianta completă a acestora.
5. Cu rol demonstrativ elevii prezintă și explică colegilor procedurile standard în cazul unei ipotetice situații critice: avarie, accident etc.
5. Pe baza planului întocmit verificați și semnați aspectele care trebuie îmbunătățite în organizarea activității secției în care efectuați pregătirea practică.

Criterii de evaluare	Feedback elev
Se documentează din diverse surse folosind TIC	
Planul respectă legislația în vigoare	
Riscurile la locul de muncă și metodele de organizare la asamblare sunt evidențiate în plan	
Prevede N.T.S.M și P.S.I. specifice lucrărilor de asamblare	
Alege metode de control, rodaj și încercare a utilajelor după asamblare	
Constată repartizarea lucrărilor de asamblare pe fiecare echipă, formație și executanți și modul cum se face instructajul specific	

Asigură echipamente de protecție și echipamentul de lucru prevăzute în normele specifice fiecărui loc de muncă	
Prezintă tehnici de acordare a primului ajutor in caz de accident	
Verifică și înlătură cauzele generatoare de pericol pentru securitatea muncii	

Anexa 5: Informații orientative privind rezultatele învățării în funcție de nivelul EQF***NIVEL 1**

- (1) Să memoreze cunoștințe generale de bază.
- (2) Să utilizeze deprinderi de bază pentru a efectua sarcini simple.
- (3) Să îndeplinească sarcini de lucru, în timpul muncii sau al studiului sub supraveghere directă și să demonstreze eficiență personală în contexte simple și stabile.
- (4) Să accepte îndrumare în procesul de învățare.
- (5) Să răspundă în scris și oral mesajelor simple.
- (6) Să-și asume propriul rol social.
- (7) Să demonstreze cunoașterea procedurilor de rezolvare a problemelor.

Activitatea se realizează sub supraveghere directă într-un context structurat.

Contexte de învățare sunt simple și stabile și sunt centrate pe învățarea generală a deprinderilor de bază.

Procesul de învățare se desfășoară pe parcursul învățământului obligatoriu, de regulă prin învățământ general. Poate fi de asemenea realizat prin programe de educație a adulților, precum și prin învățare în contexte non-formale și informale.

Când sunt predate formal tinerilor, cunoștințele de bază și deprinderile sunt dezvoltate într-un mediu dirijat prin metode directe de predare. Procesul de învățare este de obicei organizat într-o școală, centru de formare, un program de formare în afara școlii sau în întreprindere. Conținutul învățării este deseori bine stabilit și reglementat. Totuși, dezvoltarea deprinderilor de bază este strâns asociată cu contextele de învățare informală de la locurile de muncă și din comunitate.

Organismele abilitate din învățământ și formare utilizează sisteme de asigurarea calității pentru calificările formale de la nivel 1.

Dobândirea calificărilor de la nivelul 1 conduce la mai multe oportunități pentru continuarea învățării și la accesul către locuri de muncă necalificată, care pot include alte posibilități de formare profesională. Acest nivel este deseori punctul de intrare pe ruta de învățare pe parcursul întregii vieți pentru persoanele fără calificări.

Prin calificările de nivel 1 se validează deprinderile și cunoștințele generale de bază precum și capacitatea de a efectua sarcini simple sub directă supraveghere într-un context structurat. Dezvoltarea capacităților de învățare necesită participarea unui tutore. Aceste calificări nu sunt specifice ocupațiilor și sunt deseori căutate de persoanele fără calificare.

NIVEL 2

- (1) Să memoreze și să înțeleagă cunoștințele de bază dintr-un anumit domeniu; cunoștințele vizate sunt limitate la fapte și idei de bază.
- (2) Să utilizeze deprinderi și competențe cheie în vederea îndeplinirii sarcinilor în care acțiunea este determinată de reguli care definesc rutine și strategii. Să selecteze și să aplice metodele, instrumentele și materialele de bază.
- (3) Să își asume responsabilitate limitată pentru îmbinătărea performanței în muncă sau studiu în contexte simple și stabile, precum și în cadrul unui grup omogen, cunoscut.
- (4) Să caute îndrumare în învățare.
- (5) Să răspundă în scris și oral mesajelor simple dar detaliate. Să își adapteze rolul în funcție de diferitele contexte sociale.
- (6) Să rezolve probleme utilizând informațiile furnizate.

Activitatea se realizează sub supraveghere cu un anumit grad de autonomie.

Contextele de învățare sunt stabilite și se centrează pe extinderea deprinderilor de bază (inclusiv competențele cheie) care trebuie dobândite. Învățarea la acest nivel este organizată formal pe parcursul învățământului obligatoriu și poate include și stagii de practică. Învățarea este de obicei realizată într-o școală, centru de educație a adulților, centru de formare profesională sau întreprindere. Învățarea poate fi, de asemenea, dezvoltată în contexte non-formale, prin învățare la locul de muncă sau educația adulților în cadrul comunității.

Cunoștințele și deprinderile sunt dobândite formal într-un mediu dirijat, prin metode de predare directă și pregătire individualizată. Conținutul învățării este bine stabilit și reglementat. Totuși dezvoltarea deprinderilor de bază este strâns legată de contextele de învățare informală de la locul de muncă și din comunitate.

Organismele abilitate din învățământ și formare reglementează asigurarea calității pentru calificările de nivel 2.

Dobândirea calificărilor de nivel 2 permite accesul la programe de formare profesională de calificare, precum și accesul la **muncă necalificată**, care presupune formare profesională suplimentară. Acest nivel permite accesul la învățare pe parcursul întregii vieți.

Prin calificările de nivel 2 se validează o gamă mai largă de cunoștințe, deprinderi și competențe, dar acestea rămân totuși limitate, concrete și generale. Deprinderile sunt aplicate sub îndrumare într-un context controlat. Persoanele care învață își asumă responsabilitate redusă pentru propriul proces de învățare. Unele din aceste calificări sunt specifice ocupațiilor, dar validează cu precădere o pregătire generală pentru muncă și continuarea studiilor.

NIVEL 3

- (1) Să aplice cunoștințe dintr-un domeniu care includ procese, tehnici, materiale, instrumente, echipamente, terminologie și un număr limitat de idei teoretice.
- (2) Să utilizeze o gamă de deprinderi specifice domeniului pentru a îndeplini sarcini și să facă dovada interpretării datelor prin selectarea și adaptarea metodelor, instrumentelor și a materialelor.
- Să evalueze diferitele abordări ale sarcinilor de efectuat.
- (3) Să își asume responsabilitatea pentru realizarea sarcinilor și să demonstreze o anumită autonomie în realizarea rolului pe care îl are în muncă sau în studiu, în contexte general stabile, dar în care există și anumiți factori care se pot schimba.
- (4) Să își asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare.
- (5) Să elaboreze (și să răspundă la) mesaje scrise și orale detaliate.
- Să își asume responsabilitatea autocunoașterii și a propriului comportament.
- (6) Să rezolve probleme utilizând surse de informații bine cunoscute având în vedere și anumite aspecte ale problematicii sociale.

Lucrătorul își asumă responsabilitatea pentru îndeplinirea sarcinilor și își adaptează propriul comportament la circumstanțe în cursul rezolvării problemelor.

Contextele de învățare pentru dezvoltarea și demonstrarea competențelor la acest nivel sunt în general stabile dar unii factori se pot schimba, ceea ce permite intervenții personale pentru îmbunătățirea metodelor de învățare utilizate. Persoanele cu acest nivel de calificare vor avea de obicei experiență practică sau studii în domeniu.

Dobândirea calificărilor specifice nivelului 3 reflectă un proces de învățare formală prin învățământ secundar superior sau educație a adulților, în școli, centre de formare profesională sau învățare la locul de muncă. Reflectă, de asemenea, și învățarea non-formală, prin activități la locul de muncă. În general asociate cu o parte din învățământul secundar superior sau formare profesională de bază într-un sector ocupațional, aceste calificări de la nivelul 3 recunosc educația generală și deprinderi specifice mai multor activități profesionale.

Predarea dirijată și pregătirea individualizată sunt caracteristicile principale ale programelor de învățare formală. Conținuturile învățării sunt bine stabilite și reglementate. Oportunitățile de învățare non-formală sunt disponibile prin programe de învățare la locul de muncă și în comunitate.

Organismele abilitate din învățământ și cele sectoriale reglementează asigurarea calității calificărilor de nivel 3.

Calificările specifice nivelului 3 permit accesul la **ocuparea semi-calificată**, la continuarea formării profesionale și continuarea studiilor în învățământul superior. Acest nivel poate fi o etapă cheie în ruta învățării pe parcursul întregii vieți.

Prin calificările de nivel 3 se validează cunoștințe generale extinse, cunoștințe teoretice și practice de bază, specifice unui domeniu. Acestea validează în egală măsură capacitatea de a efectua sarcini sub îndrumare. Persoanele care învață își asumă responsabilitatea pentru propriu proces de învățare și au experiență practică limitată la aspectele care privesc munca sau studiul.

NIVEL 4

- (1) Să utilizeze o gamă extinsă și variată de cunoștințe practice și teoretice specifice unui domeniu.
- (2) Să elaboreze abordări strategice pentru îndeplinirea sarcinilor care apar în timpul muncii sau al studiului, prin aplicarea cunoștințelor specializate și prin utilizarea surselor de informații specializate.
- Să evalueze rezultatele obținute prin raportare la demersul strategic adoptat.
- (3) Să își exercite rolul/atribuțiile sub îndrumare în contexte specifice de muncă sau de studiu care sunt de obicei previzibile și în care sunt implicați mulți factori care generează schimbarea, dintre care unii interacționează.
- Să formuleze propuneri de ameliorare a rezultatelor.
- Să controleze activitățile de rutină realizate de membrii echipei pe care o coordonează și să ia decizii privind pregătirea profesională a acestora.
- (4) Să demonstreze capacitatea de auto-gestionare a procesului de învățare
- (5) Să elaboreze (și să răspundă la) mesaje scrise și orale detaliate, în situații noi.
- Să-și îmbunătățească comportamentul pe baza auto-cunoașterii
- (6) Să rezolve probleme prin utilizarea informațiilor din surse specializate luând în considerație aspecte sociale și etice relevante.

Lucrătorul își exercită organizarea activităților proprii în cadrul dictat de contextele de muncă care sunt previzibile, de obicei, dar pot suferi schimbări. El/ea supraveghează munca de rutină a celorlalți, asumându-și un grad de responsabilitate în ceea ce privește evaluarea și îmbunătățirea lucrului sau activităților de studiu.

Contextul pentru dezvoltarea și demonstrarea competențelor la acest nivel este de obicei previzibil. Printre factorii implicați, numeroși sunt cei care pot schimba contextul învățării, iar unii dintre aceștia interacționează. O persoană care are acest nivel de calificare va avea de obicei experiență de muncă sau studiu într-un domeniu dat.

Dobândirea nivelului de calificare 4 reflectă finalizarea formei de învățământ secundar superior, precum și învățarea formală în învățământul post-obligatoriu, inclusiv formare la locul de muncă și programe pentru educația adulților. Se desfășoară în cadrul diferitelor instituții, dar poate fi realizat și prin învățare la locul de muncă. Calificările profesionale corespunzătoare nivelului 4 pot fi de asemenea recunoscute ca intrări în învățământul superior.

Programele de studiu individualizate și tutoratul sunt caracteristicile principale ale programului de învățare. Conținutul programului de învățare formală este bine stabilit și reglementat de organisme abilitate în domeniu.

Asigurarea calității la nivelul 4 de calificare constă în general în evaluări externe realizate de experți, pe baza acordurilor instituționale sau sectoriale.

Persoanele care dobândesc acest nivel de calificare pot continua studiile (câteodată chiar prin învățământ superior) și pot practica o activitate profesională în **munci calificate**. Acest nivel de calificare sprijină de asemenea continuarea formării profesionale pentru cei care doresc să progreseze profesional. Calificările profesionale corespunzătoare nivelului 4 asigură de asemenea accesul la ocuparea în muncă calificată ce presupune exercitarea atribuțiilor în mod autonom și implică sarcini de coordonare.

Prin calificările de nivel 4 se validează cunoștințele și deprinderile teoretice și practice semnificative pentru un domeniu precizat. Acestea validează de asemenea capacitatea de a aplica cunoștințe, deprinderi și competențe de specialitate, capacitatea de a rezolva probleme

independent și de a supraveghea colaboratorii. Persoanele care învață sunt capabile să își auto-gestioneze procesul de învățare și au experiență practică în muncă sau studiu atât în situații obișnuite cât și excepționale.

NIVEL 5

- (1) Să utilizeze cunoștințe teoretice și practice variate, deseori specializate în cadrul unui domeniu și să demonstreze conștientizarea limitelor cunoștințelor dobândite.
- (2) Să elaboreze răspunsuri strategice și creative în căutarea soluțiilor pentru probleme concrete și abstracte bine definite.
Să demonstreze capacitatea de a utiliza cunoștințe teoretice și practice în identificarea unor noi soluții pentru sarcinile de lucru.
- (3) Să gestioneze independent proiecte care solicită soluționarea problemelor în care intervin mulți factori dintre care unii interacționează și conduc la schimbări neprevăzute.
Să demonstreze creativitate în elaborarea proiectelor.
Să conducă persoane și să îmbunătățească performanțele proprii și ale celor pe care îi conduce.
Să pregătească profesional persoanele pe care le conduce și să dezvolte performențele echipei.
- (4) Să-și evalueze rezultatele învățării și să identifice nevoile de învățare pentru definirea propriului plan de dezvoltare profesională.
- (5) Să transmită omologilor, superiorilor și clienților idei bine structurate și coerente utilizând informații calitative și cantitative.
Să exprime o viziune personală asumată asupra lumii care să reflecte angajamentul față de semenii.
- (6) Să formuleze răspunsuri pentru probleme abstracte și concrete.
Să demonstreze experiența interacțiunilor la un nivel operațional specific unui domeniu.
Să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice relevante.

Lucrătorul realizează activități de administrare și supraveghere în contexte de muncă în care apar schimbări imprevizibile. El/ea evaluează și dezvoltă propriile performanțe și pe cele ale celorlalți.

Situațiile specifice de învățare la acest nivel cer ca problemele să fie soluționale într-un proces predeterminat de învățare. Sunt mulți factori, unii dintre ei interacționează și de aceea schimbarea în context poate fi imprevizibilă. Învățarea se bazează pe experiență într-un anumit domeniu, care deseori este specializat.

Calificările profesionale corespunzătoare nivelului 5 presupun finalizarea unui program de studiu din învățământului post-secundar, ca de exemplu ucenicie combinată cu experiența ulterioară într-un domeniu. Tehnicienii cu nivel ridicat de calificare precum și managerii dobândesc aceste calificări care deseori fac legătura între învățământul secundar și cel terțiar. Calificările specifice acestui nivel din învățământul superior sunt asociate cu un ciclu scurt de calificare (din cadrul primului ciclu de învățare) proiectat în cadrul procesului Bologna și sunt deseori sprijinite prin manuale avansate.

Procesul de învățare la acest nivel solicită un anumit grad de autonomie pentru cel care învață, implicând cunoștințe și proceduri bine stabilite și este de obicei realizat prin programe de studiu individualizate și tutoriat.

Asigurarea calității este de regulă realizată prin evaluări ale experților asociate cu cerințe procedurale instituționalizate.

Dobândirea calificărilor profesionale corespunzătoare nivelului 5 de calificare furnizează acces la programe de studiu din învățământul superior de la nivelul 6 (deseori cu dispensă de credite), la ocuparea unui loc de **muncă cu nivel ridicat de calificare** sau permite progresul în carieră prin recunoașterea capacităților profesionale. Aceste calificări pot de asemenea furniza acces direct la locuri de muncă cu atribuții manageriale.

Prin calificările de nivel 5 se validează cunoștințe vaste teoretice și practice extinse, cuprinzând cunoștințe relevante într-un domeniu de învățare sau sunt specifice unei ocupații/meserii. Acestea validează de asemenea capacitatea de a aplica cunoștințe și deprinderi în dezvoltarea soluțiilor strategice pentru problemele abstracte și concrete bine definite. Capacitățile de învățare furnizează o bază pentru învățarea autonomă, iar calificările se bazează pe experiența relațiilor interpersonale la nivel operațional în muncă și studiu, inclusiv pe managementul resurselor umane și al proiectelor.

NIVEL 6

(1) Să utilizeze cunoștințe detaliate teoretice și practice specifice unui domeniu.

Să demonstreze cunoașterea avansată a domeniului prin capacitatea de a realiza analize critice ale teoriilor și principiilor.

(2) Să demonstreze stăpânirea metodelor și instrumentelor într-un domeniu complex și specializat și să demonstreze capacități de inovare în utilizarea metodelor.

Să construiască și să susțină argumentele utilizate în rezolvarea problemelor.

(3) Să demonstreze responsabilități de organizare administrativă, de management al resurselor și al echipei în contexte de muncă sau de studiu nepredictibile care presupun rezolvarea unor probleme complexe, caracterizate printr-o multitudine de factori care interacționează.

Să demonstreze creativitate în elaborarea proiectelor și să arate inițiativă în procesele de management care includ formarea colaboratorilor pentru a dezvolta performanțele echipei.

(4) Să evalueze în mod consecvent propriul proces de învățare și să-și identifice nevoile de formare.

(5) Să comunice idei, probleme și soluții atât audienței specializate cât și celei nespecializate utilizând o gamă de tehnici care implică informații calitative și cantitative.

Să exprime o viziune personală asumată asupra lumii care să reflecte solidaritatea cu ceilalți.

(6) Să colecteze și să interpreteze date relevante într-un domeniu pentru rezolvarea problemelor.

Să demonstreze experiența relațiilor interpersonale la nivel operațional, în medii de muncă complexe.

Să elaboreze judecăși bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice care apar în muncă sau studiu.

Lucrătorul administrează activități și proiecte complexe din punct de vedere tehnic sau profesional, asumându-și responsabilitatea pentru procesul de luare a deciziilor în contexte de muncă sau studiu imprevizibile și pentru administrarea dezvoltării profesionale a indivizilor și grupurilor.

Situațiile de învățare sunt de obicei instabile la nivelul 6 și solicită soluționarea unor probleme complexe în timpul procesului de învățare. Sunt mulți factori care interacționează, aceasta însemnând că schimbarea din cadrul contextului de învățare este imprevizibilă. Învățarea este deseori la nivel ridicat de specializare.

Învățarea pentru calificările profesionale corespunzătoare nivelului 6 se desfășoară în instituții de învățământ superior. Totuși situațiile de muncă furnizează de asemenea un context deosebit de solicitant ceea ce face ca organismele sectoriale și profesionale să recunoască rezultatele învățării obținute la locul de muncă. Învățarea la nivelul 6 se bazează pe cunoștințele din învățământul secundar superior și, fiind sprijinită de manuale avansate, include în mod obișnuit cunoștințele cele mai avansate din domeniul de studiu respectiv. Persoanele care lucrează ca experți sau în poziții manageriale dobândesc aceste calificări.

Calificările corespunzătoare nivelului 6 sunt asociate cu primul ciclu de pregătire din învățământul superior structurat conform procesului Bologna. Experții conduc procesul de învățare fie prin predare dirijată, fie prin pregătire practică asistată. Cei care învață au control limitat asupra conținutului formal și a metodelor utilizate, dar așteptările sunt ca ei să manifeste autonomie în cercetare și să fie capabili să răspundă problemelor care apar. Asigurarea calității este, de regulă, realizată prin evaluări ale experților asociate cu cerințe procedurale instituționalizate, de obicei implicând controlul unei terțe părți.

Calificările corespunzătoare nivelului 6 permit accesul la angajare în poziții care **presupun responsabilități manageriale**. Acest nivel permite de asemenea continuarea studiilor și prin învățământ superior.

Prin calificările de nivel 6 se validează cunoștințe, deprinderi și competențe teoretice și practice asociate unui domeniu de învățare sau muncă, unele dintre ele fiind dintre cele mai avansate în domeniu. Aceste calificări validează de asemenea aplicarea cunoștințelor în construirea și susținerea argumentelor utilizate în rezolvarea problemelor și în elaborarea judecăților bazate pe cunoașterea problematicii sociale și a eticii. Calificările de la acest nivel includ rezultate specifice unei atitudini profesionale posibil a fi aplicate într-un mediu complex.

NIVEL 7

- (1) Să utilizeze cunoștințe teoretice și practice specializate, cele mai avansate în domeniul respectiv. Aceste cunoștințe constituie baza originalității în dezvoltarea și/sau aplicarea ideilor.
Să demonstreze capacități analitice privitoare la cunoștințele din domeniul respectiv și al celor care sunt la interfața dintre domenii.
- (2) Să realizeze diagnoze bazate pe cercetare în vederea rezolvării problemelor prin integrarea cunoștințelor noi sau interdisciplinare și să elaboreze judecăți pe baza unor informații incomplete sau limitate.
Să dezvolte noi deprinderi ca răspuns la noile cunoștințe și tehnici care apar.
- (3) Să demonstreze leadership și inovație în contexte de muncă sau de studiu care sunt necunoscute, complexe și imprevizibile și care solicită rezolvarea problemelor implicând mulți factori care interacționează.
Să evalueze și să îmbunătățească performanța strategică a echipelor.
- (4) Să demonstreze autonomie în procesul de învățare precum și un nivel ridicat de înțelegere a proceselor de învățare.
- (5) Să comunice audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, metodelor și principiile de bază folosind tehnici adecvate.
Să observe atent și să reflecteze asupra normelor sociale și relațiilor interpersonale și să acționeze în vederea îmbinării acestora.
- (6) Să rezolve probleme prin integrarea surselor de informații complexe, câteodată incomplete, în contexte noi și nefamiliare.
Să demonstreze utilizarea experienței într-un mediu de muncă interactiv pentru managementul schimbării într-un mediu complex.
Să răspundă problematicilor sociale, științifice și etice care apar în muncă sau studiu.

Lucrătorul administrează și transformă contexte de muncă complexe, imprevizibile și care necesită noi abordări strategice. El/ea își asumă responsabilitatea de a contribui la cunoștințele profesionale și practică și/sau își asumă responsabilitatea pentru revizuirea performanțelor strategice ale echipelor.

Situațiile specifice de învățare sunt nefamiliare și solicită rezolvarea problemelor care implică mulți factori ce interacționează, iar o parte dintre aceștia nu sunt previzibili. Numeroși factori sunt în schimbare făcând contextul de învățare complex și imprevizibil. Învățarea este de obicei înalt specializată. Învățarea în contexte formale pentru calificările corespunzătoare nivelului 7 se desfășoară de obicei în instituții specializate din învățământul superior. Învățarea implică cunoștințe și un nivel de înțelegere bazat pe, sau în continuarea nivelului 6 de calificare. Organismele sectoriale și profesionale oferă recunoașterea rezultatelor învățării specifice acestui nivel dobândite în contexte de muncă. Experții seniori și managerii dobândesc aceste calificări.

Calificările corespunzătoare nivelului 7 sunt asociate cu ciclul al doilea de pregătire din învățământul superior, conform procesului Bologna. Procesul de învățare este de obicei asociat cu activități independente realizate în colaborare cu alte persoane având același nivel de calificare sau chiar mai ridicat. Este inclusă și posibilitatea de a realiza sarcini de muncă sau de studiu în funcție de nevoile personale. Este de așteptat ca cel care învață să îndrume persoane care lucrează la nivel înalt în cadrul domeniului respectiv. Asigurarea calității la acest nivel este de regulă realizată de experți prin peer evaluation, precum și prin respectarea cerințelor procedurale instituționalizate.

Calificările nivelului 7 permit **accesul la angajare și progres în carieră** în domeniul de specialitate (sau într-unul similar). Acestea permit continuarea studiilor specializate în cadrul învățământului superior.

Prin calificările de nivel 7 se validează cunoștințe, dobândite prin învățarea autonomă, teoretice și practice, o parte dintre acestea fiind cele mai avansate dintr-un domeniu specializat, constituind baza originalității în dezvoltarea sau aplicarea ideilor deseori într-un context de cercetare. Aceste calificări validează de asemenea abilitatea de integrare a cunoștințelor și de formulare a judecăților bazate pe cunoașterea problematicei sociale și a eticii, precum și de asemenea a responsabilităților. Ele reflectă de asemenea experiența de gestionare a procesului de schimbare într-un mediu complex.

NIVEL 8

- (1) Să utilizeze cunoștințe specializate pentru a analiza critic, a evalua și a sintetiza idei noi și complexe, cele mai avansate în domeniu. Să extindă sau să redefinească cunoștințele și/sau practica profesională existente în cadrul unui domeniu sau la interfața cu alte domenii.
- (2) Să cerceteze, să conceapă, să proiecteze, să implementeze și să adapteze proiecte care conduc la noi cunoștințe și soluții procedurale.
- (3) Să demonstreze leadership și inovație în contexte de muncă sau de studiu care sunt necunoscute, complexe și imprevizibile și care solicită rezolvarea problemelor implicând mulți factori care interacționează. Să evalueze și să revizuiască performanța strategică a echipelor.
- (4) Să demonstreze capacitatea de angajament durabil față de elaborarea de idei sau procese noi, precum și un nivel ridicat de înțelegere a proceselor de învățare.
- (5) Să comunice cu autoritate profesională prin angajarea într-un dialog critic cu omologii dintr-o comunitate de specialiști. Să observe atent și să reflecteze asupra normelor sociale și a relațiilor interpersonale și să acționeze în vederea îmbunătățirii acestora.
- (6) Să analizeze critic, să evalueze și să sintetizeze idei noi și complexe și să ia decizii strategice pe baza acestor procese. Să demonstreze experiența relațiilor interpersonale la nivel operațional, precum și capacitatea de a lua decizii strategice într-un mediu complex.

Să acționeze pentru progresul social și promovarea eticii.

Lucrătorul demonstrează un grad substanțial de autoritate, inovație, autonomie, integritate profesională, competență și un angajament susținut manifestat în sensul dezvoltării de noi idei sau procese plasate în prima linie a contextelor de muncă, inclusiv cercetare.

Situațiile de învățare pentru calificările corespunzătoare nivelului 8 sunt noi și solicită rezolvarea problemelor care implică interacțiunea unor factori multipli, dintre care unii sunt în schimbare, ceea ce face ca mediul de învățare să fie complex și imprevizibil. Procesul de învățare se desfășoară într-un domeniu foarte specializat.

Studiul pentru aceste calificări se desfășoară în special în instituții de învățământ superior specializate. Cei care învață și care dobândesc o calificare de nivel 8 au demonstrat înțelegerea domeniului de studiu și stăpânirea capacităților și a metodelor de cercetare asociate acelui domeniu.

Calificările corespunzătoare nivelului 8 sunt asociate cu ciclul al treilea de pregătire din învățământul superior, conform procesului Bologna.

Învățarea la acest nivel este aproape independentă de programele de învățare în contexte formale și se desfășoară prin acțiuni proprii îndrumate de alți experți cu un înalt nivel de calificare. Persoanele care lucrează la acest nivel vor pregăti deseori colaboratorii pentru a dobândi niveluri mai ridicate de expertiză.

Asigurarea calității este de regulă efectuată de experți prin acțiuni de peer review și prin respectarea cerințelor procedurilor instituționalizate.

Calificările corespunzătoare nivelului 8 furnizează acces la angajarea în domenii specializate și **progres în carieră pentru cei angajați deja în profesii care solicită capacități de cercetare, activități academice și de leadership.**

Prin calificările de nivel 8 se validează stăpânirea sistematică a cunoștințelor și capacitatea de analizare critică, evaluare și sintetizare a ideilor noi și complexe. Acestea validează de asemenea capacitatea de a concepe, proiecta, implementa și adapta procese de cercetare laborioase. Calificările acestea validează de asemenea experiența de leadership, de încorporare în procesele de dezvoltare a demersurilor noi și creative care conduc la noi cunoștințe sau redefinesc cunoștințele sau practica profesională curentă.

* Prezentarea informațiilor orientative privind rezultatele învățării conform nivelului EQF urmează succesiunea:

- Cunoștințe(1),
- Deprinderi(2),
- Competențe personale și interpersonale:
 - o (i)Autonomie și responsabilitate(3),
 - o (ii)Capacitatea de a învăța(4),
 - o (iii)Competențe sociale și de comunicare(5),
 - o (iv)Competențe profesionale(6).

Referirile la autonomie, contextele de învățare, munca necalificată, semicalificată, calificată pe care o pot desfășura și căile de continuare a învățării pe parcursul întregii vieți, se doresc a fi repere pentru integrare în evaluarea a modalităților corespunzătoare nivelului EQF de dezvoltare a competențelor cheie.

Prezentarea a fost preluată din Documentul de lucru al Comisiei Europene SEC(2005) 937/08.07.2005.